

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2002

Julkaistu Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2002

N:o 646—661

SISÄLLYS

N:o		Sivu
646	Laki työntekijäin eläkelain väliaikaisesta muuttamisesta	3483
647	Laki lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain väliaikaisesta muuttamisesta ..	3492
648	Laki taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain muuttamisesta ..	3494
649	Laki yrittäjien eläkelain 9 ja 17 §:n väliaikaisesta muuttamisesta	3496
650	Laki maatalousyrittäjien eläkelain väliaikaisesta muuttamisesta	3498
651	Laki luopumiseläkelain 24 §:n väliaikaisesta muuttamisesta	3501
652	Laki maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain 43 §:n väliaikaisesta muuttamisesta	3502
653	Laki maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain 37 §:n väliaikaisesta muuttamisesta	3503
654	Laki maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain 40 §:n väliaikaisesta muuttamisesta	3504
655	Laki merimieseläkelain muuttamisesta	3505
656	Laki valtion eläkelain muuttamisesta	3508
657	Laki valtion perhe-eläkelain 23 §:n muuttamisesta	3513
658	Laki valtion eläkerahastosta annetun lain 7 b §:n kumoamisesta	3514
659	Laki kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain muuttamisesta	3515
660	Tasavallan presidentin asetus Latvian kanssa viisumivapautta koskevan sopimuksen muuttamisesta tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta	3520
661	Valtioneuvoston asetus rikesakkorikkomuksista annetun asetuksen muuttamisesta	3521

N:o 646

L a k i

työntekijäin eläkelain väliaikaisesta muuttamisesta

Annettu Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/1961) 4 d §:n 7 momentti, 6 a §:n 1 momentti ja 2 momentin 5 kohta, 7 f §:n 1 momentin 1 ja 5 kohta, 8 §:n 3 momentti ja 4 momentin 7 kohta, 15 b ja 16 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 17, 17 a—17 c ja 18 § ja sen edellä oleva väliotsikko sekä 20 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 d §:n 7 momentti laissa 612/1991, 6 a §:n 1 momentti ja 7 f §:n 1 momentin 1 kohta laissa 1482/1995, 6 a §:n 2 momentin 5 kohta ja 8 §:n 3 momentti laissa 559/1993, 7 f §:n 1 momentin 5 kohta laissa 1279/2000, 8 §:n 4 momentin 7 kohta laissa 571/1993, 15 b § laissa 1730/1991, 17 § osaksi laeissa 1304/1989 ja 1167/1996 sekä mainitussa laissa 1482/1995, 17 a § laissa 603/1986, 17 b § laissa 949/1992, 17 c § laissa 33/2002, 18 § laeissa 459/1986 ja 621/1995 sekä 20 § laissa 283/1999, ja
lisätään väliaikaisesti 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 356/1997, uusi 3 momentti, 17 §:n edelle uusi väliotsikko ja lakiin uusi 17 d—17 k § sekä 17 k §:n edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

HE 8/2002
StVM 10/2002
EV 86/2002

3 §

Työnantajan on huolehdittava, että jokaisella työpaikalla on esillä tieto siitä eläkelaitoksesta, missä työnantaja on järjestänyt työntekijöilleen tämän lain mukaisen eläke-
turvan.

4 d §

Jos työkyvyttömyyseläke 19 b §:n 5 momentin mukaisesti maksetaan kertasuorituksena, työkyvyttömyyseläkkeeseen ei sovelleta, mitä edellä tässä pykälässä säädetään.

6 a §

Jos työkyvyttömyys on alkanut ennen kuin työsuhteen päättymisestä on kulunut 360 päivää, luetaan tämän työsuhteen perusteella myönnettävää työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä eläkkeeseen oikeuttavaksi ajaksi myös työkyvyttömyyden alkamisen ja eläke-
iän täyttämisen välinen aika (*tuleva aika*). Edellytyksenä on kuitenkin, että työntekijä on ollut työkyvyttömyyden alkamisvuoden ja sitä välittömästi edeltäneiden kymmenen kalenterivuoden aikana vähintään 12 kuukautta 8 §:n 4 momentissa tarkoitettuun peruseläkkeeseen oikeuttavassa Suomessa vakuutettavassa ansiotyössä. Edellä tarkoitettua 12 kuukauden aikaa laskettaessa katsotaan eläkkeeseen oikeuttavaksi sellainen kalenterikuukausi, jolta työntekijä on saanut lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelaisa tarkoitettuja ansioita edellyttäen kuitenkin, että ansiot koko kalenterivuodelta ovat vähintään yhtä suuret kuin mainitun lain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu rahamäärä. Kalenterikuukausi, jolta työntekijä on saanut taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelaisa (662/1985) tarkoitettuja ansioita, otetaan vastaavasti huomioon, jos ansiot koko kalenterivuodelta ovat vähintään mainitun lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettun rahamäärän suuruiset.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua 360 päivää laskettaessa jätetään huomioon ottamatta päivät, joilta työntekijä on saanut:

5) 8 §:n 4 momentissa mainitun lain tai eläkesäännön taikka kuntoutusrahain mu-

kaista kuntoutusrahaa tai ansionmenetykskorvausta tapaturmavakuutuksen tai liikennevakuutuksen kuntoutusta koskevien säännösten perusteella; tai

7 f §

Muuta kuin osa-aikaeläkettä korotetaan työeläkelisällä, jos työntekijä on saanut:

1) työttömyysturvalain mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa, joko mainituksa laissa tarkoitettuna palkansaajana tai mainitun lain 1 a §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettuna yritystoimintaa harjoittavana henkilönä, ei kuitenkaan, jos tämä on saanut mainitun lain 16 b §:ssä tarkoitettua lisä-
vakuutukseen perustuvaa päivärahaa;

5) 8 §:n 4 momentissa mainitun lain tai eläkesäännön taikka kuntoutusrahain mukaista kuntoutusrahaa tai ansionmenetykskorvausta tapaturmavakuutuksen tai liikennevakuutuksen kuntoutusta koskevien säännösten perusteella, ei kuitenkaan, jos kuntoutusrahaa on maksettu eläkkeen lisänä.

8 §

Jollei työntekijällä ole oikeutta peruseläkkeeseen, jossa on eläkkeeseen oikeuttavaa aikaa vähintään vuosi, käytetään yhteensovitusperusteena korkeinta peruseläkkeen perusteena olevaa eläkepalkkaa tai työtuloa. Jos työntekijä on samanaikaisesti vähintään vuoden yhdenjaksoisesti kahdessa tai useammas-
sa 4 momentissa tarkoitettuun peruseläkkeeseen oikeuttavassa työ- tai virkasuhteessa taikka yrittäjätoiminnassa, lasketaan yhteensovitusperustetta määrättäessä vastaavat eläkepalkat ja työtulot yhteen. Jos työntekijä on välittömästi ennen eläketapahtumaa saanut aikaisemman eläketapahtuman johdosta peruseläkettä taikka muuta siihen verrattavaa työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa eläkettä ja on vähintään kolmen vuoden ajan ollut samanaikaisesti 4 momentissa tarkoitettuun peruseläkkeeseen oikeuttavassa työ- tai virkasuhteessa taikka yrittäjätoiminnassa, lisätään yhteensovitusperustetta määrättäessä tähän työ- tai virkasuhteeseen taikka yrittäjätoimintaan liittyvään eläkepalkkaan tai työ-

tuloon 10/6 mainitun aikaisemman eläkkeen määrästä. Tämän momentin soveltamisesta lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain sekä taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain alaisiin työsuhteisiin on kuitenkin voimassa, mitä mainituissa laeissa säädetään.

Yhteensovituksessa huomioon otettavat peruseläkkeet ovat seuraavat työ- ja virkasuhteisiin sekä yrittäjätoimintaan perustuvat vanhus- ja työkyvyttömyyseläkkeet:

7) Kansaneläkelaitoksesta annetun lain (731/2001) 7 §:n 1 momentin 8 kohdan tai 9 kohdassa tarkoitettujen eläke- ja perhe-eläkesääntöjen nojalla myönnetty eläke peruseläketurvan mukaisena;

15 b §

Jos työnantaja on järjestänyt työntekijänsä eläketurvan lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain tai taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain mukaan, vaikka työsuhteeseen olisi ollut sovellettava tämän lain säännöksiä, eläkejärjestely oikaistaan sitä vuotta välittömästi edeltäneen kalenterivuoden alusta, jona eläkelaitos on ilmoittanut oikaisusta työnantajalle. Tätä edeltäneeltä ajalta lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain tai taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain mukaan järjestetty eläketurva jää voimaan. Työntekijän eläke määrätään kuitenkin tämän lain mukaisesti. Lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain tai taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain mukaan maksetut eläke-erät katsotaan eläkkeen osasuorituksiksi.

Todistajien kuulustuttaminen

16 §

Eläkelaitoksella ja eläketurvakeskuksella on oikeus omasta aloitteestaan tai asianosaisen pyynnöstä käsiteltävänä olevan asian selvittämistä varten kuulustuttaa todistajia yleisessä alioikeudessa.

Tietojen saaminen, salassapito ja luovutus

17 §

Työnantaja on velvollinen antamaan elä-

kelaitokselle ja eläketurvakeskukselle tämän lain mukaisessa työsuhteessa työskentelevien työntekijöidensä nimet, henkilötunnukset, työsuhteiden alkamis- ja päättymispäivät sekä palkka- ja palvelusaikatiedot. Lisäksi työnantaja on velvollinen antamaan eläkelaitokselle ja eläketurvakeskukselle tiedot kalenterivuoden päättyessä jatkuvista työsuhteista sekä muista työnantajan vakuuttamisvelvollisuuteen ja vakuutusmaksuun vaikuttavista seikoista. Tarkempia säännöksiä edellä tarkoitetuista tiedoista ja niiden antamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella. Jos työnantaja jättää edellä tarkoitettut tiedot antamatta tai antaa ne myöhemmin kuin valtioneuvoston asetuksessa säädetään, eläkelaitos voi määrätä työnantajalle enintään kaksinkertaiseksi korotetun kohtuullisena pidettävän vakuutusmaksun.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, työnantaja on velvollinen pyydettäessä antamaan eläkelaitokselle, eläketurvakeskukselle ja tämän lain mukaiselle muutoksenhakuelimelle sellaiset työntekijän työskentelyä ja työolosuhteita koskevat ja muut vastaavat työnantajalta saatavissa olevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä käsiteltävänä olevan vakuuttamis-, eläke- tai etuusasian ratkaisemista varten tai jotka muuten ovat välttämättömiä tässä laissa säädettyjen tehtävien toimeenpanossa.

Pyydettäessä työnantajalta työntekijän eläke- tai kuntoutusasian käsittelyä varten tarvittavia tietoja, työnantajalle saadaan ilman työntekijän suostumusta ilmoittaa vain ne häntä koskevat salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä mainittujen asioiden päätöksenteossa tarvittavien tietojen yksilöimiseksi.

Eläkelaitoksella ja eläketurvakeskuksella on oikeus tarkastaa työnantajan asiakirjoista 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen oikeellisuus. Niillä on myös oikeus saada poliisilta ja muilta viranomaisilta virka-apua edellä tarkoitettujen tietojen saamiseksi.

17 a §

Eläkelaitoksella, eläketurvakeskuksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada:

1) lakisääteistä vakuutusta toimeenpanevalta vakuutus- ja eläkelaitokselta, viranomaiselta ja muulta taholta, johon viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sovelletaan, tiedot, jotka ovat välttämättömiä käsiteltävänä olevan vakuuttamis-, eläke- tai etuusasian ratkaisemista varten tai jotka muuten ovat välttämättömiä tässä laissa taikka Suomea sitovassa sosiaaliturvasopimuksessa tai sosiaaliturvaa koskevassa kansainvälisessä säädöksessä säädettyjen tehtävien toimeenpanossa;

2) lääkäriltä ja muulta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitetulta ammattihenkilöltä, potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 2 §:n 4 kohdassa tarkoitetulta terveydenhuollon toimintayksiköltä sekä kuntoutusta toimeenpanevalta taholta ja muulta terveydenhuollon toimintayksiköltä, sosiaalipalvelujen tuottajalta tai hoitolaitokselta pyynnöstä lausunto ja muut välttämättömät tiedot eläkkeen- tai etuudenhakijan potilasasiakirjoista, kuntoutuksesta, terveydentilasta, hoidosta sekä työkyvystä, jollei hakija itse toimita edellä mainittuja tietoja.

Eläketurvakeskuksella on 1 momentin johdantokappaleessa tarkoitetulla tavalla lisäksi oikeus saada:

1) eläkkeeseen oikeuttavan tulevan ajan oikeuden määrittelyä varten tiedot työntekijöille myönnettyistä 6 a §:n 2 momentissa tarkoitetuista etuuksista näiden etuuksien myöntäjiltä sekä työeläkelisän määrittämistä varten tiedot työntekijöille myönnettyistä 7 f §:n 1 momentissa tarkoitetuista etuuksista näiden etuuksien myöntäjiltä; työeläkelisän määrittämiseen tarvittavat tiedot on annettava eläketurvakeskukselle sen määräämällä tavalla kultakin kalenterivuodelta seuraavan vuoden toukokuun loppuun tai muuhun eläketurvakeskuksen kanssa sovittuun ajankohtaan mennessä;

2) eläkelaitoksen lisäksi Ahvenanmaan maakunnalta, Kansaneläkelaitokselta, Valtiokonttorilta, Tapaturmavakuutuslaitosten liitolta, Liikennevakuutuskeskukselta, lakisääteistä tapaturma- ja liikennevakuutusta hoitavalta vakuutusyhtiöltä, Vakuutuskuntoutus VKK ry:ltä sekä sosiaalivakuutuksen piirissä toimivalta muulta viranomaiselta tai laitokselta 14 §:n 1 momentin 6 kohdassa mainit-

tujen tehtäviensä hoitamisessa tarvittavat henkilö- ja muut tiedot näiden tahojen hoitamasta eläke- ja muusta sosiaaliturvasta.

17 b §

Eläkkeenhakijan on annettava eläkelaitokselle eläkeasian käsittelemistä ja ratkaisemista varten tarvittavat tiedot.

Työkyvyttömyyseläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle työkyynsä palautumisesta ja kuntoutuksen keskeyttämisestä sekä yksilöllisenä varhaiseläkkeenä myönnetyn työkyvyttömyyseläkkeen saaja ryhtymisestäään ansiotyöhön.

Työttömyyseläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle:

1) oleskelustaan ulkomailla tai muusta vastaavasta syystä, jonka johdosta hän ei voi ottaa vastaan työtä;

2) ryhtymisestäään ansiotyöhön, josta saatava ansiotulo on vähintään työntekijäin eläkelain 4 c §:n 4 momentin 2 kohdassa mainitun rahamäärän suuruinen; sekä

3) kieltäytymisestäään vastaanottamasta työvoimaviranomaisen hänelle osoittamaa työntekijäin eläkelain 4 c §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua vähintään kuukauden jatkuvaa työtä.

Osa-aikaeläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle:

1) työaikajärjestelyjensä muutoksista, jos hänen keskimääräinen viikkotyöaikansa samalla muuttuu;

2) muista kuin työehtosopimuksen mukaisista palkankorotuksista;

3) työsuhteen tai yrittäjätoiminnan päättymisestä tai uuden alkamisesta;

4) muutoksista yrittäjätoiminnassa; sekä

5) uuden työeläkkeen alkamisesta.

Leskeneläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle solmimastaan avioliitosta. Jos lapseneläkettä saava lapsi annetaan ottolapseksi muulle kuin edunjäntäjän leskelle tai tämän puolisolle, lapsen ottovanhemmat ovat velvolliset ilmoittamaan ottolapseksi ottamisesta eläkelaitokselle.

Eläkkeensaajan 2—5 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuudesta riippumatta eläkelaitos voi vaatia eläkkeensaajalta selviytyksen 2—5 momentissa mainituista sekä muista vastaavista eläkkeen määrään ja eläkeoikeuteen vaikuttavista seikoista, jos on

aihetta epäillä, että näissä seikoissa on tapahtunut muutoksia. Jollei eläkkeensaaja ole toimittanut edellä tarkoitettuja eläkelaitoksen vaatimia selvityksiä eläkelaitokselle sen määräämässä kohtuullisessa ajassa, asia voidaan ratkaista käytettävissä olevilla tiedoilla.

17 c §

Eläkelaitoksella, eläketurvakeskuksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus saada maksutta ne tiedot, jotka niillä on tämän lain mukaan oikeus saada. Jos 17 a §:ssä tarkoitettut tiedot tarvitaan tietyssä muodossa ja siitä aiheutuu tietojen luovuttajalle olennaisia lisäkustannuksia, kustannukset on kuitenkin korvattava. Lisäksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettulla ammattihenkilöllä on oikeus saada 17 a §:n 1 momentin 2 kohdassa säädetyn tietojenantovelvollisuuden perusteella antamastaan lausunnosta kohtuullinen palkkio.

17 d §

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia sovelletaan eläkelaitoksen ja eläketurvakeskuksen asiakirjojen ja toiminnan julkisuuteen siltä osin kuin mainitun lain 4 §:n 2 momentissa säädetään, jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä. Tämän lain toimeenpanoon ei sovelleta vakuutusyhtiölain (1062/1979) 18 luvun 6, 6 b ja 6 c §:ää, eläkesäätiölain (1774/1995) 132, 132 a ja 132 c §:ää eikä vakuutuslainsäädännön (1164/1992) 165, 165 a ja 165 c §:ää.

Tässä laissa säädettyjä tai tämän lain toimeenpanoon liittyviä tehtäviä hoidettaessa saatujen ja laadittujen asiakirjojen ja niihin sisältyvien tietojen salassapitoon sekä näiden tehtävien hoidossa saatuja tietoja koskevaan vaitiolovelvollisuuteen ja hyväksikäyttökieltoon sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 22—24 ja 35 §:ää myös silloin, kun kysymys ei ole mainitun lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettun julkisen vallan käyttöön kuuluvaa tehtävää varten laadituista tai saaduista asiakirjoista ja tiedoista. Tietojen luovuttamisesta on tällöin soveltuvin osin voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 7 luvussa säädetään.

Sen lisäksi, mitä viranomaisen toiminnan

julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 20 kohdassa säädetään, salassa pidettäviä ovat myös sellaiset tämän lain toimeenpanoon perustuvat asiakirjat ja tiedot, jotka koskevat työnantajan taloudellista asemaa.

17 e §

Eläkelaitoksen ja eläketurvakeskuksen on työntekijän pyynnöstä annettava hänelle eläkelaitoksen tai eläketurvakeskuksen hallussa olevat hänen eläkeoikeuttaan koskevat tiedot. Asianosaisen tiedonsaantioikeudesta, oikeudesta saada tieto itseään koskevasta asiakirjasta sekä oikeudesta tarkastaa itsestään rekisteriin talletetut tiedot on muutoin voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

Eläkelaitoksella on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa työnantajan kirjanpitoa varten ja tämän lain nojalla myönnettyistä etuuksista aiheutuvien vakuutusmaksujen määrittämistä varten tiedot työntekijälle myönnetystä tämän lain mukaisesta etuudesta ja sen määrästä sekä edellä mainittuja tarkoituksia varten myös muut välttämättömät tiedot sille työnantajalle, jonka palveluksessa etuuden saanut työntekijä on tai jolle työntekijän työsuhteen perusteella määräytyvät vastuut eläkkeistä ja kuntoutusrahasta tämän lain mukaan kuuluvat.

17 f §

Eläkelaitoksella ja eläketurvakeskuksella on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa tämän lain toimeenpanoon perustuvia tietoja:

1) tämän lain mukaiseen eläketurvaan liittyvän muun kuin 11 §:n 1 momentissa tarkoitettun vapaaehtoisen ryhmälisäeläketurvan jatkuvaa hoitamista varten työntekijöiden nimi- ja osoitetiedot, henkilötunnukset, tiedot eläkkeiden määrästä ja eläkkeen määrään vaikuttavista tekijöistä sekä muut tässä kohdassa mainittua tarkoitusta varten välttämättömät tiedot lisäeläketurva hoitavalle henkivakuutusyhtiölle, eläkekassalle tai eläkesäätiölle;

2) henkivakuutusyhtiölle, eläkekassalle tai eläkesäätiölle uuden ryhmälisäeläketurvan

ehto- ja sopimista varten työntekijöiden nimi- ja osoitetiedot, henkilötunnukset, tiedot eläkkeiden määrästä ja eläkkeen määrään vaikuttavista tekijöistä sekä muut tässä kohdassa mainittua tarkoitusta varten välttämättömät tiedot, jos lisäeläketurva työnantajan aloitteesta lopetetaan ja korvataan vastaavanlaisella uudella lisäeläketurvalla; uuden lisäeläketurvavakuutuksen antajan on tällöin esitettävä eläketurvakeskukselle selvitys siitä, että uusi lisäeläketurva merkitsee aikaisemman lisäeläketurvan korvaamista uudella;

3) henkivakuutusyhtiölle, eläkekassalle tai eläkesäätiölle lisäeläketurvan ja sen kustannusten määrittämistä varten tiedot työntekijöiden työsuhteista, eläkeoikeuksista, ikä- ja sukupuolijakaumasta ja eläkkeen määriin vaikuttavista tekijöistä sekä lisäeläketurvan lopullisen sisällön määrittämistä varten työntekijöiden nimi- ja osoitetiedot, henkilötunnukset, tiedot eläkkeiden määrästä ja eläkkeen määrään vaikuttavista tekijöistä sekä muut tässä kohdassa mainittua tarkoitusta varten välttämättömät tiedot; yksilöityjen henkilötietojen luovuttamisen edellytyksenä on kuitenkin, että henkivakuutusyhtiö, eläkekassa tai eläkesäätiö on huolehtinut siitä, että lisäeläkejärjestelyn piiriin kuuluville työntekijöille on vakuutus sopimuksen tai eläkejärjestelyn tultua hyväksytyksi asianmukaisesti selvitetty henkivakuutusyhtiön, eläkekassan tai eläkesäätiön mahdollisuus saada tarvittavat tiedot ja ettei työntekijä nimenomaisesti ole kieltänyt lisäeläkejärjestelystä tai kieltänyt antamasta tietojaan;

4) asianomaiselle viranomaiselle ja toimielimelle tiedot, jotka ovat välttämättömiä Suomen sitovan sosiaaliturvasopimuksen taikka sosiaaliturvaa koskevan kansainvälisen säädöksen mukaisten tehtävien toimeenpanossa;

5) 8 §:n 4 momentin 3—5 ja 7—9 kohdassa mainittujen lakien ja eläkesääntöjen toimeenpanosta huolehtivalta eläkelaitokselta saadut eläkettä, eläkeoikeutta tai vakuuttamista koskevat tiedot Kansaneläkelaitokselle tai muulle sellaiselle tietojen vastaanottajalle, jolla on oikeus saada nämä tiedot lain perusteella;

6) ministeriölle, verohallinnolle ja lakisääteistä sosiaaliturvajärjestelmää hoitavalle laitokselle tai yhteisölle, jonka hoidettavaksi kuuluvaan sosiaaliturvaetuuteen tämän lain mukainen etuus vaikuttaa, tämän lain mu-

kaista etuutta saaneen henkilön henkilötunnus ja muut yksilöintitiedot, tiedot maksetuista etuuksista, tiedot työnantajasta ja muut näihin rinnastettavat tiedot, jotka ovat välttämättömiä sosiaaliturvaan kohdistuvien rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi suoritettavaa henkilötietojen yhdistämistä ja muuta kerta-luonteista valvontatointia varten, sekä poliisi- ja syyttäväviranomaiselle edellä mainitut tiedot, jotka ovat välttämättömiä rikosten selvittämistä ja syytteen esittämistä varten; tämän lainkohdan tarkoittamissa tilanteissa terveydentilaa koskevia tietoja tai tietoja, jotka ovat tarkoitettuja kuvaamaan henkilön sosiaalihuollon tarpeen perusteita, ei kuitenkaan saa luovuttaa;

7) verohallinnolle tiedot, jotka ovat välttämättömiä sille ennakkoperintälaissa (1118/1996) säädetyin valvontavelvollisuuden täyttämiseksi silloin, kun on aihetta epäillä, että työnantaja ei ole täyttänyt ennakonpidätyksvelvollisuuttaan;

8) luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle tiedot työnantajan tähän lakiin perustuvasta ulosottokelpoisesta vakuutusmaksusaatavasta.

Edellä 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa eläkelaitos saa antaa tiedot vain, jos eläketurvakeskus on antanut siihen luvan.

Eläketurvakeskuksella on 1 momentin johdantokappaleessa tarkoitettulla tavalla lisäksi oikeus antaa:

1) työntekijöiden ryhmähenkivakuutuksen korvaustoimintaa henkivakuutus- ja tapaturmavakuutusyhtiöiden valtuuttamana hoitavalle työntekijäin ryhmähenkivakuutuspoolille sekä maatalousyrittäjien eläkelaitokselle tämän lain mukaisessa työsuhteessa työskennelleiden, alle 65-vuotiaina kuolleiden työntekijöiden nimet, henkilötunnukset ja kuolinpäivät, heidän edunsaajiensa nimet ja henkilötunnukset sekä muut vastaavat tiedot, joita tarvitaan ryhmähenkivakuutuksen vakuutussumman myöntöedellytysten täyttymistä ratkaistaessa; vastaavat tiedot eläketurvakeskuksella on oikeus antaa myös Valtiokonttorille ja kunnalliselle eläkelaitokselle ryhmähenkivakuutusta vastaavan taloudellisen tuen käsittelemiseksi;

2) 17 ja 17 a §:n nojalla saamansa tiedot 8 §:n 4 momentin 3—5 ja 7—9 kohdassa

mainittujen lakien ja eläkesääntöjen toimeenpanosta huolehtiville eläkelaitoksille, joilla on oikeus saada nämä tiedot lain perusteella työnantajalta, 17 a §:ssä mainitulta taholta tai eläketurvakeskukselta.

Eläkelaitoksen ja eläketurvakeskuksen on 1 momentin 5 kohdassa ja 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen antamisen toteuttamiseksi sovittava 8 §:n 4 momentin 3—5 ja 7—9 kohdassa mainittujen lakien ja eläkesääntöjen toimeenpanosta huolehtivien eläkelaitosten kanssa siitä, mitä edellä tarkoitetuista tiedoista voidaan luovuttaa edelleen ja kenelle niitä voidaan edelleen luovuttaa.

17 g §

Työeläkevakuutusyhtiöllä ja sen asiamiehellä on salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus luovuttaa samaan vakuutusyhtiölain 14 b luvussa tarkoitettuun vakuutusyhtyritysmään tai vakuutusyhtiölain 18 luvun 6 b §:n 2 momentissa tarkoitettuun taloudelliseen yhteenliittymään kuuluvalla toisella yritykselle sellaisia vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tämän lain mukaisten tehtävien hoitamista varten.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, työeläkevakuutusyhtiö voi luovuttaa 1 momentissa tarkoitettulle toiselle yritykselle asiakaspalvelua, asiakassuhteen hoitoa ja muuta asiakashallintaa varten tarpeelliset tiedot. Tällaisia ovat tiedot työnantajan tai yrittäjän nimestä, henkilö-, yritys- ja yhteisö- sekä asiakastunnuksesta, tiedot yhteydenpitoa varten, tiedot yrityksen omistussuhteista ja vakuutusjärjestelystä, palkkasummasta sekä näihin tietoihin rinnastettavat, asiakashallintaan liittyvät tiedot.

Mitä tässä laissa säädetään salassapitovelvoitteista ja niiden rikkomisesta, koskee myös niitä, jotka ovat saaneet salassa pidettäviä tietoja tämän pykälän perusteella.

17 h §

Joka luovuttaa 17 f ja 17 g §:n nojalla tiedot eteenpäin, on vastuussa siitä, että luovutettavien tietojen sisältö vastaa tietoja, jotka tietojen luovuttaja sai niiden antajalta.

Ennen kuin tietoja luovutetaan 17 f §:n nojalla eteenpäin, tietojen luovuttajan on

varmistettava, että tietojen saajalla on lain mukaan oikeus saada luovutettavat tiedot siltä, joka on antanut tiedot tietojen luovuttajalle.

17 i §

Eläketurvakeskuksella ja sen suostumuksella eläkelaitoksella on sen lisäksi, mitä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 29 §:n 3 momentissa säädetään, oikeus avata tekninen käyttöyhteys:

1) lakisääteistä sosiaalivakuutusta toimeenpanevalle yhteisölle tai laitokselle henkilörekisterinsä sellaisiin tietoihin, jotka sillä on tämän tai muun lain perusteella oikeus saada tehtäviensä toimeenpanoa varten;

2) 17 f §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa mainituille viranomaiselle tai toimielimelle kohdissa tarkoitettujen tietojen antamista varten;

3) tuloverolain (1535/1992) 96 §:ssä tarkoitettua vapaaehtoista eläkevakuutusta harjoittavalle vakuutusyhtiölle rekisterinsä sellaisiin tietoihin, jotka ovat välttämättömiä vapaaehtoisen eläkevakuutusmaksun perusteella verotuksessa tehtävän vähennyksen selvittämiseksi;

4) henkivakuutusyhtiölle, eläkekassalle tai eläkesäätiölle 17 f §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettujen tietojen antamista varten.

Eläketurvakeskuksella on 1 momentissa säädetyn lisäksi oikeus avata tekninen käyttöyhteys 17 f §:n 3 momentin 1 ja 2 kohdassa mainituille tahoille kohdissa tarkoitettujen tietojen antamista varten.

Tekninen käyttöyhteys on kuitenkin oikeus avata 17 f §:n 1 momentin 5 kohdassa ja 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen antamista varten vain, jos tästä on 17 f §:n 4 momentin mukaisesti sovittu.

Tämän pykälän perusteella avatun teknisen käyttöyhteyden avulla saa hakea myös salassa pidettäviä tietoja ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty. Jos kuitenkin on kysymys 1 momentin 3 kohdan nojalla avatusta teknisestä käyttöyhteydestä, sen avulla saa hakea salassa pidettäviä henkilötietoja vain asianomaisen henkilön suostumuksella.

Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietojen pyytäjän on esitettävä käyttöyhteyden

avaajalle selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

17 j §

Eläkelaitoksen on annettava eläkkeenhakijalle etukäteen sopivin tavoin tiedot siitä, mistä häntä koskevia tietoja voidaan hankkia ja mihin niitä voidaan säännönmukaisesti luovuttaa.

Rangaistussäännökset

17 k §

Työnantaja tai tämän edustaja, joka tahallaan laiminlyö tämän lain mukaisen vakuutusvelvollisuuden tai antaa tämän lain mukaisia tehtäviä hoitavalle tämän lain mukaan tarvittavan vakuutusmaksuun vaikuttavan tiedon virheellisenä tai kieltäytyy antamasta näitä tietoja taikka tahallaan pidättää virheellisesti 12 b §:n 1 momentissa tarkoitettua työntekijäin eläkemaksun, on tuomittava, jollei teko huomioon ottaen sen haitallisuus ja vahingollisuus sekä muut tekoon liittyvät seikat ole kokonaisuutena arvostellen vähäinen tai teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *työntekijäin eläkelain mukaisen työnantajavelvollisuuden rikkomisesta* sakkoon.

Jos työnantaja tai tämän edustaja muissa kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa tahallaan laiminlyö tämän lain mukaisen tiedon antamisen tai tahallaan antaa virheellisen tiedon, on tuomittava, jollei teko huomioon ottaen sen haitallisuus ja vahingollisuus sekä muut tekoon liittyvät seikat ole kokonaisuutena arvostellen vähäinen tai teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *työntekijäin eläkelain mukaisen tietojenantovelvollisuuden rikkomisesta* sakkoon.

Tässä pykälässä tarkoitetaan työnantajalla sitä, joka työsuhteessa tai siihen rinnastettavassa palvelussuhteessa teettää työtä, sekä sitä, joka tosiasiallisesti käyttää työnantajalle kuuluvaa päätösvaltaa. Työnantajan edustajalla tarkoitetaan työnantajana olevan oikeushenkilön lakimääräisen tai muun päättävän elimen jäsentä sekä sitä, joka työnantajan sijasta johtaa tai valvoo työtä.

Tässä pykälässä rangaistavaksi säädetystä menettelystä tuomitaan rangaistukseen se,

jonka velvollisuuksien vastainen teko tai laiminlyönti on. Tätä arvioitaessa on otettava huomioon asianomaisen asema, hänen tehtäviensä ja toimivaltuuksiensa laatu ja laajuus sekä muutenkin hänen osuutensa lainvastaisen tilan syntyyn tai jatkumiseen.

Etouden takaisinperintä ja kuittaus

18 §

Jos henkilö on saanut tämän lain mukaista etuutta enemmän kuin mihin hänellä on ollut oikeus, aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin.

Aiheettomasti maksettu etuus voidaan jättää osittain tai kokonaan takaisin perimättä, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi ja etuuden maksamisen ei ole katsottava johtuneen etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos takaisin perittävä määrä on vähäinen.

Aiheettomasti maksettu etuus saadaan periiä takaisin myös kuittaamalla se vastaisuudessa maksettavista eläke-eristä. Kulloinkin suoritettavasta eläke-erästä ei saa eläkkeensaajan suostumuksesta kuitenkaan vähentää enempää kuin kuudesosa siitä eläke-erän osasta, joka jää jäljelle sen jälkeen, kun eläke-erästä on ennakkoperintälain nojalla pidätetty ennakko tai rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain (627/1978) nojalla lähdevero.

20 §

Valitusmenettelyä varten eläketurvakeskuksen yhteydessä toimii eläkelautakunta. Lautakunnassa on päätoiminen puheenjohtaja, jolta vaaditaan tuomarinviran hoitamiseen oikeuttava tutkinto sekä perehtyneisyyttä eläkevakuutukseen, ainakin yksi varapuheenjohtaja sekä vähintään seitsemän muuta jäsentä ja viimeksi mainittujen jäsenten henkilökohtaiset varamiehet, jotka sosiaali- ja terveysministeriö määrää enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan ja jotka toimivat tuomarinvastuulla. Heidän paikkansa vapautuessa kesken toimikauden määrätään seuraaja jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Heidän oikeudestaan pysyä tehtävässään on muutoin voimassa, mitä tuomarinviran haltioista säädetään. Jäsenistä on ainakin kaksi määrättävä työnantajajhdistysten edustavimpien keskusjärjestö-

jen ja ainakin kaksi työntekijän ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta. Muista jäsenistä tulee ainakin yhden olla tuomarinvirkaan oikeuttavan tutkinnon suorittanut henkilö, joka on eläkevakuutukseen perehtynyt, yhden vakuutusmatemaatikko ja kahden vakuutuslääkäri. Lautakunta voi toimia jaostoihin jakaantuneena.

Asian käsittelyssä eläkelautakunnassa sovelletaan hallintolainkäyttölakia (586/1996), jollei erikseen toisin säädetä. Eläkelautakunnassa toimitetaan tarvittaessa asian selvittämiseksi suullinen käsittely siten kuin hallintolainkäyttölain 37 §:ssä säädetään. Suulliseen käsittelyyn sovelletaan oikeudenkäynnin julkisuudesta annettua lakia (945/1984). Suullinen käsittely on toimitettava suljetuin ovin asioissa, joissa on säädetty salassapitovelvollisuus tai jotka eläkelautakunta määrää käsiteltäväksi suljetuin ovin sillä perusteella, että julkisesta käsittelystä aiheutuisi asianosaiselle erityistä haittaa.

Eläkelautakunnalla on oikeus saada tämän lain mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi virka-apua poliisilta ja muilta viranomaisilta.

Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Eläkelautakunnan ratkaisukokoonpanosta eri asiaryhmissä ja asioiden käsittelystä eläkelautakunnassa sekä eläkelautakunnan hallinnosta ja hallintoasiain käsittelystä eläkelautakunnassa säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Eläkelautakuntaa koskevia tarkempia määräyksiä on eläkelautakunnan työjärjestyksessä, jonka sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2002 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2003.

Mitä säädetään tämän lain 8 §:n 4 momentin 7 kohdassa tarkoitetusta eläkkeestä, koskee myös tätä eläkettä vastaavaa Kansaneläkelaitoksen palveluksessa olleelle myönnettyä eläkettä ja perhe-eläkettä.

Tällä lailla kumotaan 23 päivänä helmikuuta 1962 annetun työntekijäin eläkeasetuksen (183/1962) 3 a, 4, 12 f, 18 ja 24 §, sellaisina kuin niistä ovat 3 a § asetuksessa 1506/1995, 4 § osaksi asetuksessa 542/1990, 12 f § mainitussa asetuksessa 1506/1995 sekä asetuksissa 655/1991 ja 1657/1993 ja 18 § asetuksessa 447/1992.

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 647

Laki**lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain väliaikaisesta muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962) 10 §:n 1 ja 4 momentti sekä 13 a §, sellaisina kuin ne ovat 10 §:n 1 momentti laissa 691/1968 ja 10 §:n 4 momentti laissa 314/1995 sekä 13 a § laissa 1332/1999, ja
lisätään väliaikaisesti 10 c §:ään, sellaisena kuin se on laissa 560/1993, uusi 4 momentti seuraavasti:

10 §

Työnantaja on velvollinen suorittamaan vakuutusmaksun, jonka sosiaali- ja terveysministeriö asianomaisen työeläkekassan tai 2 §:ssä tarkoitetun muun eläkelaitoksen esityksestä vahvistaa kaikille saman alan työntekijöille samaksi prosenttimääräksi niistä palkoista, jotka työnantaja on työsuhteessa oleville työntekijöille suorittanut tämän lain piiriin kuuluvalla työalalla. Tällöin ei kuitenkaan oteta huomioon toimihenkilölle eikä muullekaan 1 §:n 2 momentissa tai 3 §:ssä tarkoitetulle työntekijälle maksettua palkkaa. Vakuutusmaksun suoritusajankohdasta ja suoritustavasta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Jos työnantaja on laiminlyönyt tämän lain mukaisen vakuutusmaksun suorittamisen eikä kehotuksen saatuaan työeläkekassan määräämässä kohtuullisessa ajassa korjaa laiminlyöntiään, työeläkekassa voi hankkimansa selvityksen tai sen puuttuessa arvion perusteella määrätä työnantajalle enintään kaksin-

kertaiseksi korotetun kohtuullisena pidettävän vakuutusmaksun. Vakuutusmaksua ei saa kuitenkaan määrätä muulta ajalta kuin kulu-
 massa olevalta ja viideltä sitä edeltävältä kalenterivuodelta. Työeläkekassalla on myös oikeus periä vakuutusmaksun viivästymisen ajalta korkolain (633/1982) 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukainen vuotuinen viivästyskorko. Työeläkekassan määräämä vakuutusmaksu ja sille suorituksen viivästymisen ajalta kertynyt viivästyskorko saadaan ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoimin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

10 c §

Eläketurvakeskuksen on työntekijän pyynnöstä annettava hänelle kirjallinen ilmoitus siitä työntekijäin eläkelain 9 §:n 2 momentin ensimmäisen virkkeen mukaisesti muunneltusta yhteenlasketusta palkkamäärästä, josta

hänen työsuhteensa perusteella on suoritettu vakuutusmaksuja työeläkekassalle.

13 a §

Jollei tästä laista muuta johdu, soveltuvin osin on lisäksi voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 1 §:n 6 ja 7 momentissa, 3 §:n 2 ja 3 momentissa, 3 a §:ssä, 4 §:n 1 ja 5 momentissa, 4 a §:n 2—6 momentissa, 4 b—4 d, 4 f—4 h ja 4 j—4 n §:ssä, 5 §:n 4 ja 6 momentissa, 5 c, 7 f—7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10, 10 a—10 c ja 12 §:ssä, 12 a §:n 4 ja 5 momentissa, 13 a, 13 b ja 14 §:ssä, 15 §:n 2 momentissa, 15 a, 15 b, 16 ja 17 §:ssä, 17 a §:n 1 momentissa, 17 b—17 e §:ssä, 17 f §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 17 h §:ssä, 17 i §:n 1 ja 3—5 momentissa sekä 17 j, 17 k, 18, 19 b—19 d, 20, 21, 21 a—21 e, 22 ja 23 §:ssä säädetään.

Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Siltä osin kuin työeläkekassan toiminnassa ei ole kysymys eläketurvan toimeenpanosta, työeläkekassan toimintaan sovelletaan soveltuvin osin vakuutuskassalain (1164/1992) 165 ja 165 a—165 c §:ää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2002 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2003.

Lailla kumotaan 23 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeasetuksen (184/1962) 4, 7, 8 ja 14 a §, sellaisina kuin ne ovat 4 § asetuksessa 1084/1997, 7 § asetuksessa 1131/1985, 8 § asetuksessa 543/1990 ja 14 a § mainitussa asetuksessa 543/1990 sekä asetuksissa 940/1972, 1658/1993 ja 1507/1995.

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 648

L a k i**taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä heinäkuuta 1985 annetun taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain (662/1985) 7 §:n 4 momentti ja 8 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 7 §:n 4 momentti laissa 981/1993 ja 8 §:n 1 momentti laissa 319/1995, ja
lisätään 11 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

7 §

Mitä työntekijäin eläkelain 12 §:ssä, 13 a §:n 2 ja 3 momentissa sekä 13 b §:n 4 momentissa säädetään mainitun lain mukaista toimintaa harjoittavasta eläkelaitoksesta, sovelletaan vastaavasti esiintyvien taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmien eläkekassaan.

8 §

Jos työnantaja on laiminlyönyt tämän lain mukaisen vakuutusmaksun suorittamisen eikä kehotuksen saatuaan eläkekassan määräämässä kohtuullisessa ajassa korjaa laiminlyöntiään, eläkekassa voi hankkimansa selvityksen tai sen puuttuessa arvion perusteella määrätä työnantajalle enintään kaksinkertaiseksi korotetun kohtuullisena pidettävän vakuutus-

maksun. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan saa määrätä muulta ajalta kuin kulumassa olevalta ja viideltä sitä edeltävältä kalenterivuodelta. Eläkekassalla on myös oikeus periä vakuutusmaksun viivästymisen ajalta korkolain (633/1982) 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukainen vuotuinen viivästyskorko. Eläkekassan määräämä vakuutusmaksu ja sille suorituksen viivästymisen ajalta kertynyt viivästyskorko saadaan ulosottaa ilman tuomiota ja päätöstä niin kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoimin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

11 §

Siltä osin kuin eläkekassan toiminnassa ei ole kysymys eläketurvan toimeenpanosta,

eläkekassan toimintaan sovelletaan soveltuvin osin vakuutuskassalain (1164/1992) 165 ja 165 a—165 c §:ää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2002.

Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Lailla kumotaan 15 päivänä marraskuuta 1985 annetun taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkeasetuksen (870/1985) 1 §, sellaisena kuin se on asetuksessa 1085/1997.

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 649

Laki

yrittäjien eläkelain 9 ja 17 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Annettu Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun yrittäjien eläkelain (468/1969) 9 §:n 4 momentti ja 17 §:n 1, 4 ja 5 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 9 §:n 4 momentti laissa 393/1995 ja 17 §:n 1 momentti laissa 656/2000, ja
lisätään väliaikaisesti 17 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1485/1995 sekä mainitussa laissa 656/2000, uusi 5, 6 ja 8 momentti, jolloin muutettu 5 momentti siirtyy 7 momentiksi seuraavasti:

9 §

Yrittäjä on vastuussa samassa yrityksessä työskentelevien perheenjäsentensä vakuutusmaksusta niin kuin omasta velastaan. Jos tämän lain mukaista yrittäjätoimintaa harjoitetaan yhtymänä tai yhteisönä, vastaa myös se tähän toimintaan perustuvista osakkaitensa vakuutusmaksuista niin kuin omasta velastaan. Eläkelaitoksen on pyydettyessä annettava tässä momentissa tarkoitettulle henkilölle, yhtymälle ja yhteisölle tämän momentin mukaiseen vastuuseen vaikuttavat tiedot.

17 §

Jollei tästä laista muuta johdu, soveltuvin osin on lisäksi voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 2 §:n 2 ja 3 momentissa, 3 §:n 1 ja 2 momentissa, 3 a, 4, 4 a—4 h, 4 j—4 n §:ssä, 5 §:n 1 momentissa, 2 momentin 1 kohdassa sekä 3, 4 ja 6 momentissa, 5 a—5 c, 7 g, 7

h, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10, 10 b ja 10 c §:ssä, 11 §:n 2 ja 11 momentissa, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa ja 4 momentissa, 14 ja 16 §:ssä, 17 a §:n 1 momentissa, 17 b—17 d §:ssä, 17 f §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 17 g ja 17 h §:ssä, 17 i §:n 1 ja 3—5 momentissa, 17 j §:ssä, 17 k §:n 2—4 momentissa sekä 18, 19, 19 b—19 e, 20, 21, 21 a—21 e ja 22 §:ssä säädetään.

Työntekijäin eläkelain 17 d §:n 3 momentin, 17 f §:n 1 momentin 7 ja 8 kohdan sekä 17 k §:n 2—4 momentin säännöksiä sovellettaessa yrittäjä rinnastetaan mainitussa laissa tarkoitettuun työnantajaan.

Yrittäjä on velvollinen viipymättä antamaan eläkelaitokselle tiedot tämän lain mukaisen yrittäjätoimintansa alkamisesta sekä yrittäjätoimintansa laadussa, laajuudessa tai muodossa taikka yrittäjän työpanoksessa tapahtuvista olennaisista muutoksista. Niin ikään yrittäjä on velvollinen viipymättä il-

moittamaan eläkelaitokselle tämän lain mukaisen yrittäjätoimintansa päättymisestä.

Yrittäjän 5 momentissa tarkoitetusta ilmoitusvelvollisuudesta riippumatta eläkelaitos voi vaatia yrittäjältä selvityksen 5 momentissa mainituista sekä muista vastaavista seikoista, jotka voivat vaikuttaa tämän lain mukaiseen vakuuttamisvelvollisuuteen, vakuutusmaksuun, vakuutuksen hoitoon, työtuloon ja eläkeoikeuteen.

Eläkelaitoksella ja eläketurvakeskuksella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saamista koskevien säännösten estämättä veroviranomaiselta tämän lain toimeenpanossa välttämättömät tiedot. Eläkelaitoksella ja eläketurvakeskuksella on oikeus saada mainitut tiedot maksutta, jos ne on tarkoitettu käsiteltävänä olevan asian ratkaisemiseksi. Muussa tapauksessa tietojen pyytäjän on veroviranomaisen vaatimuksesta maksettava tietojen antamisesta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset.

Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Eläkelaitoksen on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään eläkelaitoksen velvollisuudesta antaa tietoja, annettava tiedot:

1) Kansaneläkelaitokselle sairausvakuutuslaissa (364/1963) tarkoitettujen etuuksien laskeamista varten;

2) verohallinnolle sairausvakuutuslaissa tarkoitettun sairausvakuutusmaksun määrittämisestä varten.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2002 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2003.

Lailla kumotaan yrittäjien eläkelain 17 §:n väliaikaisesta muuttamisesta 22 päivänä helmikuuta 2002 annettu laki (150/2002) sekä 7 päivänä marraskuuta 1969 annetun yrittäjien eläkeasetuksen (668/1969) 2, 3, 3 a , 4 ja 12 a §, sellaisina kuin niistä ovat 3 a ja 4 § asetuksessa 1508/1995 ja 12 a § mainitussa asetuksessa 1508/1995 sekä asetuksissa 942/1972, 545/1990 ja 1660/1995.

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 650

Laki

maatalousyrittäjien eläkelain väliaikaisesta muuttamisesta

Annettu Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) 10 §:n 5 momentti, 18 § sekä 19 §:n 1, 4 ja 5 momentti, sellaisina kuin ne ovat 10 §:n 5 momentti laissa 1282/2001, 18 § laeissa 882/1994 ja 287/1999, 19 §:n 1 momentti laissa 655/2000 sekä 4 ja 5 momentti laissa 751/1974, ja *lisätään* väliaikaisesti lakiin uusi 19 a—19 c § seuraavasti:

10 §

Edellä 1 §:n 2 momentin 1—3 tai 6 kohdassa tarkoitettu maatalousyrittäjä on vastuussa samassa yrityksessä työskentelevän aviopuolisonsa ja perheyrityksen jäsenen sekä 1 §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettun henkilön vakuutusmaksuista niin kuin omasta velastaan. Tässä tarkoitettua vastuuta toisen henkilön vakuutusmaksuista ei kuitenkaan ole sellaisella 1 §:n 2 momentin 1—3 tai 5 kohdassa tarkoitettulla maatalousyrittäjällä, joka ei harjoita maatalousyrittäjätoimintaa omistus- tai vuokraoikeuden perusteella hallitsemassaan yrityksessä. Jos tämän lain mukaista yrittäjätoimintaa harjoitetaan yhtymänä, yhtymä vastaa myös tähän toimintaan perustuvista osakkaittensa vakuutusmaksuista niin kuin omasta velastaan. Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen on pyydettyessä annettava tässä momentissa tarkoitettulle henkilölle ja yhtymälle tämän momentin mukaiseen vastuuseen vaikuttavat tiedot.

18 §

Työntekijäin eläkelain 20 §:ssä tarkoitettuun eläkelautakuntaan sosiaali- ja terveysministeriö määrää 16 b §:n 1 momentissa tarkoitettujen järjestöjen ehdotuksesta enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan ainakin kaksi jäsentä.

19 §

Jollei tästä laista muuta johdu, soveltuvin osin on lisäksi voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 2 §:n 2 ja 3 momentissa, 3 a, 4, 4 a—4 h, 4 j—4 n §:ssä, 5 §:n 1 momentissa, 2 momentin 1 kohdassa sekä 3, 4 ja 6 momentissa, 5 a—5 c, 7 g, 7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a ja 10 c §:ssä, 11 §:n 2 ja 11 momentissa, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa, 14 ja 16 §:ssä, 17 §:n 2 ja 3 momentissa, 17 a §:n 1 momentissa, 17 b—17 d §:ssä, 17 f §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 17 h §:ssä, 17 i §:n 1 ja 3—5 momentissa, 17 j §:ssä, 17 k §:n 2—4 momentissa sekä 18, 19, 19 b—19 e, 20, 21, 21 a—21 e ja 22 §:ssä säädetään.

Työntekijäin eläkelain 17 §:n 2 ja 3 momentin, 17 d §:n 3 momentin, 17 f §:n 1 momentin 7 ja 8 kohdan sekä 17 k §:n 2—4 momentin säännöksiä sovellettaessa maatalousyrittäjä rinnastetaan mainitussa laissa tarkoitettuun työnantajaan.

Siltä osin kuin eläkelaitoksen toiminnassa ei ole kysymys eläketurvan toimeenpanosta, eläkelaitoksen toimintaan sovelletaan soveltuvin osin vakuutuskassalain (1164/1992) 165 ja 165 a—165 c §:ää.

19 a §

Maatalousyrittäjä on velvollinen viipymättä antamaan maatalousyrittäjien eläkelaitokselle tiedot tämän lain mukaisen maatalousyrittäjätoimintansa alkamisesta sekä yrittäjätoimintansa laadussa, laajuudessa tai muodossa taikka maatalousyrittäjän työpanoksessa tapahtuvista olennaisista muutoksista. Niin ikään maatalousyrittäjä on velvollinen viipymättä ilmoittamaan eläkelaitokselle tämän lain mukaisen yrittäjätoimintansa päättymisestä.

Maatalousyrittäjän 1 momentissa tarkoitusta ilmoitusvelvollisuudesta riippumatta eläkelaitos voi vaatia maatalousyrittäjältä selvityksen 1 momentissa mainituista sekä muista vastaavista seikoista, jotka voivat vaikuttaa tämän lain mukaiseen vakuuttamisvelvollisuuteen, vakuutusmaksuun, vakuutuksen hoitoon, työtuloon ja eläkeoikeuteen.

19 b §

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksella on oikeus yksittäistapauksessa käyttää tämän lain mukaista asiaa käsitellessään muiden sille 16 §:ssä mainituissa laeissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten saamia tietoja, jos on ilmeistä, että nämä tiedot vaikuttavat tämän lain mukaiseen etuuteen ja tiedot on lain mukaan otettava huomioon päätöksenteossa ja maatalousyrittäjien eläkelaitoksella olisi oikeus saada nämä tiedot muutoinkin erikseen. Etuuden hakijalle tulee ilmoittaa etukäteen mahdollisesta tietojen käytöstä.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksella ja eläketurvakeskuksella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saamista koskevien säännösten estämättä veroviranomaiselta ja maaseutuelinkeinorekisteristä an-

netussa laissa (1515/1994) tarkoitettulta rekisteriviranomaiselta tiedot, jotka ovat välttämättömiä tässä laissa säädettyjen tehtävien toimeenpanossa. Maatalousyrittäjien eläkelaitoksella ja eläketurvakeskuksella on lisäksi oikeus saada Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetussa laissa (1139/1994) tarkoitettulta viranomaiselta tiedot, jotka ovat välttämättömiä tässä laissa säädettyjen kalastusta koskevien tehtävien toimeenpanossa. Eläketurvakeskuksella ja maatalousyrittäjien eläkelaitoksella on oikeus saada mainitut tiedot maksutta, jos ne on tarkoitettu käsiteltävänä olevan asian ratkaisemiseksi. Muussa tapauksessa tietojen pyytäjän on veroviranomaisen vaatimuksesta maksettava tietojen antamisesta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saamista koskevien säännösten estämättä paliskunnilta ja paliskuntain yhdistykseltä tiedot, jotka ovat välttämättömiä tässä laissa säädettyjen tehtävien toimeenpanossa. Nämä tiedot on annettava eläkelaitokselle vuosittain poronhoitovuoden päätyttyä siten kuin maatalousyrittäjien eläkelaitos tarkemmin määrää. Eläketurvakeskuksella ja maatalousyrittäjien eläkelaitoksella on oikeus tarvittaessa muulloinkin saada näitä tietoja paliskunnilta ja paliskuntain yhdistykseltä.

19 c §

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään eläkelaitoksen velvollisuudesta antaa tietoja, annettava tiedot:

1) liikennevakuutuslain (279/1959) 19 §:ssä mainituille vakuutusyhtiöille sekä Liikennevakuutuskeskukselle ja Valtiokonttorille sen vuosityöansion määräämistä varten, jota tarvitaan liikennevahingon korvausta laskettaessa;

2) Kansaneläkelaitokselle sairausvakuutuslaissa (364/1963) tarkoitettujen etuuksien laskemista varten;

3) verohallinnolle sairausvakuutuslaissa tarkoitettua sairausvakuutusmaksun määräämistä varten.

Jos maatalousyrittäjien eläkelaitos suorittaa vajaavaltaiselle 9 a §:ssä tarkoitettua maata-

lousyrittäjien ryhmähenkivakuutuksen vakuutussumman, eläkelaitoksen tulee viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä ilmoittaa vakuutussummasta sille holhousviranomaiselle, jonka toimialueella vajaavaltaisella on kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2002 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2003.

Tämän lain voimassa ollessa ei sovelleta

19 §:n 6 ja 7 momenttia, sellaisina kuin ne ovat, 6 momentti laissa 830/1970 ja 7 momentti laissa 37/1987.

Lailla kumotaan maatalousyrittäjien eläkelain 19 §:n väliaikaisesta muuttamisesta 22 päivänä helmikuuta 2002 annettu laki (149/2002) sekä 7 päivänä marraskuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkeasetuksen (667/1969) 2, 3, 3 a, 4, 12 ja 13 a §, sellaisina kuin niistä ovat 3 a § asetuksessa 1661/1993, 4 § asetuksessa 941/1972, 12 § asetuksessa 544/1990 ja 13 a § mainituissa asetuksissa 941/1972, 544/1990 ja 1661/1993 sekä asetuksessa 1509/1995.

Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Majja Perho*

N:o 651

L a k i

luopumiseläkelain 24 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Annettu Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti 4 päivänä tammikuuta 1974 annetun luopumiseläkelain (16/1974) 24 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1336/1999, seuraavasti:

24 §

Jollei tästä laista muuta johdu, luopumiseläkkeestä on soveltuvin osin lisäksi voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 9, 9 a, 10 c ja 16 §:ssä, 17 a §:n 1 momentissa, 17 b—17 d §:ssä, 17 f §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 17 h §:ssä, 17 i §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 17 k §:n 2—4 momentissa, 18, 19, 19 b—19 d, 20, 21, 21 a—21 e §:ssä sekä maatalousyrit-

täjien eläkelain 16—18 ja 19 b §:ssä sekä 19 c §:n 1 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2002 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2003.

Tämän lain voimassa ollessa ei sovelleta 24 §:n 2 momenttia.

Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 652

Laki

maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain 43 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Annettu Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun lain (1317/1990) 43 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1337/1999, seuraavasti:

43 §
Jollei tästä laista muuta johdu, sukupolvenvaihdoseläkkeestä on soveltuvin osin lisäksi voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 8 g, 9, 9 a ja 10 c §:ssä, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa, 16 §:ssä, 17 §:n 2 ja 3 momentissa, 17 a §:n 1 momentissa, 17 b—17 d §:ssä, 17 f §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 17 h §:ssä, 17 i §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 17 k §:n 2—4 momentissa, 19 b §:n 1—4 momentissa, 19 c

§:n 2—4 momentissa sekä 19 d, 20, 21 ja 21 a—21 e §:ssä sekä maatalousyrittäjien eläkelain 16, 17 ja 19 b §:ssä ja 19 c §:n 1 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2002 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2003.

Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 653

Laki

maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain 37 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Annettu Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta 18 päivänä joulukuuta 1992 annetun lain (1330/1992) 37 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1338/1999, seuraavasti:

37 §

Jollei tästä laista muuta johdu, luopumiskorvauksesta on soveltuvin osin lisäksi voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 9, 9 a ja 10 c §:ssä, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa, 16 §:ssä, 17 a §:n 1 momentissa, 17 b—17 d §:ssä, 17 f §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 17 h §:ssä, 17 i §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 17 k §:n 2—4 momentissa, 19 b §:n 1—4 momentissa,

19 c §:n 2—4 momentissa sekä 19 d, 20, 21 ja 21 a—21 e §:ssä sekä maatalousyrittäjien eläkelain 16—18 ja 19 b §:ssä ja 19 c §:n 1 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2002 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2003.

Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 654

Laki

maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain 40 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Annettu Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti maatalousyrittäjien luopumistuesta 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1293/1994) 40 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1339/1999, seuraavasti:

40 §

Jollei tästä laista muuta johdu, luopumistuesta on soveltuvin osin voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 8 g, 9, 9 a ja 10 c §:ssä, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa, 16 §:ssä, 17 §:n 2 ja 3 momentissa, 17 a §:n 1 momentissa, 17 b—17 d §:ssä, 17 f §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 17 h §:ssä, 17 i §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 17 k §:n 2—4 momentissa, 19 b §:n 1—4 momentissa, 19 c §:n 2—4

momentissa sekä 19 d, 20, 21 ja 21 a—21 e §:ssä sekä maatalousyrittäjien eläkelain 16—18 ja 19 b §:ssä ja 19 c §:n 1 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2002 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2003.

Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 655

L a k i**merimieseläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/1956) 31 ja 64 a §, sellaisina kuin ne ovat 31 § laissa 1346/1990 ja 64 a § laissa 1595/1993, muutetaan 1 §:n 4 momentin 4 kohta, 3 b §, 12 a §:n 1 momentti ja 2 momentin 5 kohta, 16 e §:n 1 momentin 1 ja 4 kohta, 36 §:n 1 ja 2 momentti sekä 62 ja 64 §, sellaisina kuin ne ovat 1 §:n 4 momentin 4 kohta laissa 1169/1996, 3 b §, 12 a §:n 1 momentti ja 16 e §:n 1 momentin 1 ja 4 kohta laissa 1745/1995, 12 a §:n 2 momentin 5 kohta mainitussa laissa 1595/1993, 36 §:n 1 momentti laissa 1046/1999 ja 36 §:n 2 momentti laissa 1309/1989, 62 § laeissa 1038/1986, 623/1995 ja 623/1999 sekä 64 § osaksi laeissa 1/1981 ja 1305/1989 sekä mainituissa laeissa 1595/1993 ja 1169/1996, sekä lisätään 16 e §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1745/1995, uusi 5 kohta ja lakiin siitä lailla 880/1994 kumotun 63 b §:n tilalle uusi 63 b § seuraavasti:

1 §

Tätä lakia ei sovelleta:

4) työntekijään, jonka työsuhde kuuluu taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain (662/1985) 1 §:n 1 ja 2 momentin nojalla mainitun lain soveltamisalaan.

3 b §

Työttömyys- ja koulutusajan huomioon ottamisesta aiheutuvan vastuun ja kulujen peittämiseksi tulee työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitetun työttömyysvakuutusrahaston suorittaa eläketurvakeskukselle eläkekassalle edelleen hyvittäväksi vakuutusmaksu siten kuin työntekijäin eläkelain 12 c §:ssä säädetään. Hyvitetty vakuutusmaksu otetaan huomioon 3 §:ssä tarkoitettua vakuutusmaksua vahvistettaessa.

12 a §

Jos työkyvyttömyys on alkanut ennen kuin työsuhteen päättymisestä on kulunut 360 päivää, luetaan tämän työsuhteen perusteella myönnettävää työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä eläkkeeseen oikeuttavaksi ajaksi myös työkyvyttömyyden alkamisen ja eläkeiän täyttämisen välinen aika (*tuleva aika*). Edellytyksenä on kuitenkin, että työntekijä on ollut työkyvyttömyyden alkamisvuoden ja sitä välittömästi edeltäneiden kymmenen kalenterivuoden aikana vähintään 12 kuukautta työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettuun peruseläkkeeseen oikeuttavassa Suomessa vakuutettavassa ansiotyössä. Edellä tarkoitettua 12 kuukauden aikaa laskettaessa katsotaan eläkkeeseen oikeuttavaksi sellainen kalenterikuukausi, jolta työntekijä on saanut lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeläissa tarkoitettuja ansioita edellyttäen kuitenkin, että ansiot koko kalenterivuodelta ovat vähintään yhtä suuret kuin lain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu rahamää-

rä. Kalenterikuukausi, jolta työntekijä on saanut taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelaisa tarkoitettuja ansioita, otetaan vastaavasti huomioon, jos ansiot koko kalenterivuodelta ovat vähintään sanotun lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettun rahamäärän suuruiset.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua 360 päivää laskettaessa jätetään huomioon ottamatta päivät, joilta työntekijä on saanut:

5) työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainitun lain tai eläkesäännön taikka kuntoutusrahain (611/1991) mukaista kuntoutusrahaa tai ansionmenetykskorvausta tapaturmavakuutuksen tai liikennevakuutuksen kuntoutusta koskevien säännösten perusteella; tai

16 e §

Muuta kuin osa-aikaeläkettä korotetaan työeläkelisillä, jos työntekijä on saanut:

1) työttömyysturvalain mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa, joko mainitussa laissa tarkoitettuna palkansaajana tai mainitun lain 1 a §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettuna yritystoimintaa harjoittavana henkilönä, ei kuitenkaan, jos tämä on saanut mainitun lain 16 b §:ssä tarkoitettua lisävakuutukseen perustuvaa päivärahaa;

4) aikuiskoulutustuesta annetun lain (1276/2000) mukaista aikuiskoulutustukea; tai

5) työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainitun lain tai eläkesäännön taikka kuntoutusrahain mukaista kuntoutusrahaa tai ansionmenetykskorvausta tapaturmavakuutuksen tai liikennevakuutuksen kuntoutusta koskevien säännösten perusteella, ei kuitenkaan, jos kuntoutusrahaa on maksettu eläkkeen lisänä.

36 §

Sosiaali- ja terveysministeriö nimittää jäljempänä säädetyin poikkeuksin neljäksi kalenterivuodeksi kerrallaan eläkekassan hallituksen, johon kuuluu viisi jäsentä ja heille määrättyt henkilökohtaiset varamiehet. Näistä puheenjohtajana ja samalla valtion edustajana

toimii ministeriön määräämä jäsen ja varapuheenjohtajana hänen varamiehensä. Muista jäsenistä tulee kahden edustaa laivanvarustajia ja kahden merenkulkijoita. Merenkulkijoita edustavista jäsenistä tulee toisen edustaa miehistöä ja toisen päällystöä. Päällystöä edustava jäsen nimitetään kalenterivuodeksi kerrallaan siten, että hallituksessa vuorollaan ovat edustettuina kansipäällystö ja konepäällystö.

Sosiaali- ja terveysministeriön on ennen laivanvarustajia ja merenkulkijoita edustavien jäsenten ja heidän varamiestensä nimittämistä hankittava asianomaisen alan kunkin tunnus-
tetun järjestön ehdotus, jonka mukaan ministeriön on nimittäminen toimitettava. Ehdotuksessa, tullakseen otetuksi huomioon, pitää olla jäsenten ja heidän varamiestensä osalta erikseen kaksi kertaa niin monta ehdokasta kuin heitä on nimitettävä. Jos järjestö ministeriön määräämässä ajassa ei tee asianmukaista ehdotusta, on ministeriön kuitenkin suoritettava nimittäminen.

62 §

Työnantaja tai tämän edustaja, joka tahallaan laiminlyö tämän lain mukaisen vakuutusvelvollisuuden tai antaa tämän lain mukaisia tehtäviä hoitavalle tämän lain mukaan tarvittavan vakuutusmaksuun vaikuttavan tiedon virheellisenä tai kieltäytyy antamasta näitä tietoja taikka tahallaan pidättää virheellisesti 5 §:n 1 momentissa tarkoitettun vakuutusmaksun, on tuomittava, jollei teko huomioon ottaen sen haitallisuus ja vahingollisuus sekä muut tekoon liittyvät seikat ole kokonaisuutena arvostellen vähäinen tai teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *merimieseläkelain mukaisen työnantajavelvollisuuden rikkomisesta* sakkoon.

Jos työnantaja tai tämän edustaja muissa kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa tahallaan laiminlyö tämän lain mukaisen tiedon antamisen tai tahallaan antaa virheellisen tiedon, on tuomittava, jollei teko huomioon ottaen sen haitallisuus ja vahingollisuus sekä muut tekoon liittyvät seikat ole kokonaisuutena arvostellen vähäinen tai teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *merimieseläkelain mukaisen tietojenantovelvollisuuden rikkomisesta* sakkoon.

Tässä pykälässä tarkoitetaan työnantajalla sitä, joka työsuhteessa taikka siihen rinnastettavassa palvelussuhteessa teettää työtä, sekä sitä, joka tosiasiallisesti käyttää työnantajalle kuuluvaa päätösvaltaa. Työnantajan edustajalla tarkoitetaan työnantajana olevan oikeushenkilön lakimääräisen tai muun päätävän elimen jäsentä sekä sitä, joka työnantajan sijasta johtaa tai valvoo työtä.

Tässä pykälässä rangaistavaksi säädetystä menettelystä tuomitaan rangaistukseen se, jonka velvollisuuksien vastainen teko tai laiminlyönti on. Tätä arvioitaessa on otettava huomioon asianomaisen asema, hänen tehtäviensä ja toimivaltuuksiensa laatu ja laajuus sekä muutenkin hänen osuutensa lainvastaisen tilan syntyyn tai jatkumiseen.

63 b §

Eläkekassalla on oikeus omasta aloitteestaan tai asianomaisen pyynnöstä käsiteltävänä

Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

olevan asian selvittämistä varten kuulustuttaa todistajia yleisessä alioikeudessa.

64 §

Jollei tästä laista muuta johdu, soveltuvin osin on lisäksi voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 17 §:ssä, 17 a §:n 1 momentissa, 17 b—17 e §:ssä, 17 f §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 17 h §:ssä, 17 i §:n 1 ja 3—5 momentissa sekä 17 j §:ssä säädetään.

Siltä osin kuin eläkekassan toiminnassa ei ole kysymys eläketurvan toimeenpanosta, eläkekassan toimintaan sovelletaan soveltuvin osin vakuutuslainsäädännön (1164/1992) 165 ja 165 a—165 c §:ää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokuuta 2002.

Tällä lailla kumotaan 12 päivänä huhtikuuta 1991 annetun merimieseläkeasetuksen (654/1991) 7 §.

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 656

Laki

valtion eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun valtion eläkelain (280/1966) 18 §:n 12 ja 13 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 103/1989,
muutetaan 23 a §:n 1, 2, 4 ja 7 momentti ja 26 §,
 sellaisina kuin ne ovat 23 a §:n 1 momentti laissa 1231/1995, 2 ja 7 momentti laissa 229/1991 ja 4 momentti laissa 293/1999 sekä 26 § osaksi laissa 1528/1993, sekä
lisätään 23 a §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 229/1991, 1231/1995 ja 293/1999, uusi 5 momentti, jolloin nykyinen 5 ja 6 sekä muutettu 7 momentti siirtyvät 6—8 momentiksi, sekä lakiin uusi 26 a—26 f § seuraavasti:

23 a §

Valtion eläkelautakunnassa on puheenjohtaja ja seitsemän jäsentä. Puheenjohtajan tulee olla oikeustieteen kandidaatin tutkinnon suorittanut sekä perehtynyt virkamies- ja työoikeuteen. Jäsenistä yksi toimii varapuheenjohtajana ja yhden tulee olla lääkäri. Muista jäsenistä kolme on määrättävä valtion virkamiesten ja työntekijäin edustavimpien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Puheenjohtajan ja lääkärin tulee olla riippumattomia edustettuina olevista työnantaja- ja työntekijätahoista. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varamies, josta on voimassa, mitä jäsenestä on säädetty. Muista jäsenistä tulee ainakin yhden olla tuomarinvirkaan oikeuttavan tutkinnon suorittanut henkilö, joka on perehtynyt virkamies- ja työoikeuteen.

Valtion eläkelautakunnan puheenjohtajan ja jäsenet määrää valtiovarainministeriö kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Heidän oikeudes-

taan pysyä tehtävässään on muutoin voimassa, mitä tuomarinviran haltijoista on säädetty. Eläkelautakunnan jäsenten tulee olla 25 vuotta täyttäneitä, ja he toimivat tuomarin vastuulla. Jäsenen, joka ei ole aikaisemmin tehnyt tuomarinvalaa tai sitä vastaavaa vakuutusta, on vannottava se ennen tehtäväänsä ryhtymistä. Jos eläkelautakunnan jäsen tai henkilökohtainen varamies eroaa tai kuolee kesken toimikautensa, määrää valtiovarainministeriö saman viranomaisen tai järjestön ehdotuksesta kuin asianomainen jäsen tai varamies on määrätty hänen tilalleen uuden jäsenen tai varamiehen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Asian käsittelyssä valtion eläkelautakunnassa sovelletaan hallintolainkäyttölakia (586/1996), jollei erikseen toisin säädetä. Eläkelautakunnassa toimitetaan tarvittaessa asian selvittämiseksi suullinen käsittely siten kuin hallintolainkäyttölain 37 §:ssä sääde-

tään. Suullinen käsittely on toimitettava suljetuin ovin asioissa, jotka on säädetty salassa pidettäväksi. Eläkelautakunta voi määrätä asian käsiteltäväksi suljetuin ovin, jos julkisesta käsittelystä koituisi asianosaiselle erityistä haittaa.

Valtion eläkelautakunnalla on oikeus saada tämän lain mukaisten tehtävien hoitamiseksi virka-apua poliisilta ja muilta viranomaisilta.

Valtion eläkelautakunnan ratkaisukokoonpanosta eri asiaryhmissä ja asioiden käsittelystä valtion eläkelautakunnassa sekä valtion eläkelautakunnan hallinnosta ja hallintoasiain käsittelystä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Valtiovarainministeriö vahvistaa valtion eläkelautakunnan työjärjestyksen.

26 §

Valtiokonttorilla ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada:

1) lakisäateistä vakuutusta toimeenpanevalta vakuutus- ja eläkelaitokselta, viranomaiselta ja muulta taholta, johon viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sovelletaan, sekä yksityiseltä työnantajalta tiedot, jotka ovat välttämättömiä eläketurvan järjestämistä ja käsiteltävänä olevan eläke- tai etuusasian ratkaisemista varten tai jotka muuten ovat välttämättömiä tässä laissa taikka Suomea sitovassa sosiaaliturvasopimuksessa tai sosiaaliturvaa koskevassa muussa kansainvälisessä säädöksessä säädettyjen tehtävien toimeenpanossa;

2) lääkäriltä ja muulta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitetulta ammattihenkilöltä, potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 2 §:n 4 kohdassa tarkoitetulta terveydenhuollon toimintayksiköltä sekä kuntoutusta toimeenpanevalta taholta ja muulta terveydenhuollon toimintayksiköltä, sosiaalipalvelujen tuottajalta tai hoitolaitokselta pyynnöstä lausunto ja muut välttämättömät tiedot eläkkeen- tai etuudenhakijan potilasasiakirjoista, kuntoutuksesta, terveydentilasta, hoidosta sekä työkyvystä, jollei hakija itse toimita edellä mainittuja tietoja.

Valtiokonttorilla ja muutoksenhakuelimel-

lä on oikeus saada 1 momentissa mainitut tiedot maksutta. Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitetulla ammattihenkilöllä on kuitenkin oikeus saada 1 momentin 2 kohdassa säädetyn tietojenantovelvollisuuden perusteella antamastaan lausunnosta kohtuullinen palkkio.

26 a §

Eläkkeenhakijan on annettava Valtiokonttorille eläkeasian käsittelemistä ja ratkaisemista varten tarvittavat tiedot.

Työkyvyttömyyseläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan Valtiokonttorille työkykynsä palautumisesta ja kuntoutuksen keskeytymisestä sekä yksilöllisenä varhaiseläkkeenä myönnetyn työkyvyttömyyseläkkeen saaja ryhtymisestään ansiotyöhön.

Työttömyyseläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan Valtiokonttorille:

1) oleskelustaan ulkomailla tai muusta vastaavasta syystä, jonka johdosta hän ei voi ottaa vastaan työtä;

2) ryhtymisestään ansiotyöhön, josta saatava ansiotulo on vähintään 18 a §:n 1 momentin 2 kohdassa mainitun rahamäärän suuruinen; sekä

3) kieltäytymisestään vastaanottamasta työvoimaviranomaisen hänelle osoittamaa 9 a §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua vähintään kuukauden jatkuvaa työtä.

Osa-aikaeläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan Valtiokonttorille:

1) työaikajärjestelyjen muutoksista, jos niillä on vaikutusta hänen ansioihinsa;

2) muista kuin yleisistä palkankorotuksista;

3) virka- tai työsuhteen taikka yrittäjätoiminnan päättymisestä tai uuden alkamisesta;

4) yli kuuden viikon yhdenjaksoisesta työstä poissaolosta;

5) muutoksista yrittäjätoiminnassa sekä

6) uuden työeläkkeen alkamisesta.

Valtion perhe-eläkelaisissa (774/1968) tarkoitetun leskeneläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan Valtiokonttorille solmimastaan avioliitosta. Jos valtion perhe-eläkelaisissa tarkoitettua lapseneläkettä saava lapsi annetaan ottolapseksi muulle kuin edunjäntäjän leskelle tai tämän puolisolle, lapsen ottovanhemmat ovat velvolliset ilmoittamaan ottolapseksi ottamisesta Valtiokonttorille.

Eläkkeensaajan 2—5 momentissa tarkoite-

tusta ilmoitusvelvollisuudesta riippumatta Valtiokonttori voi vaatia eläkkeensaajalta selvityksen 2—5 momentissa mainituista sekä muista vastaavista eläkkeen määrään ja eläkeoikeuteen vaikuttavista seikoista, jos on aihetta epäillä, että näissä seikoissa on tapahtunut muutoksia. Jollei eläkkeensaaja ole toimittanut edellä tarkoitettuja Valtiokonttorin vaatimia selvityksiä Valtiokonttorille sen määräämässä kohtuullisessa ajassa, asia voidaan ratkaista käytettävissä olevilla tiedoilla.

26 b §

Työnantaja on velvollinen ilmoittamaan Valtiokonttorille vähintään neljännesvuositain tämän lain piiriin kuuluvien edunsaajien nimet, henkilötunnukset, palvelusten ja 1 §:n 2 momentissa tarkoitettun toimeksianto- tai konsulttisopimuksen tai vastaavan järjestelyn perusteella tehtävän työn alkamis- ja päättymispäivät, palkka- ja palkkiotiedot sekä palvelusaikoja ja keskeytyksiä koskevat tiedot. Lisäksi työnantaja on velvollinen antamaan Valtiokonttorille palkka- ja palkkiotiedot kalenterivuoden päättyessä jatkuvista edellä mainituista palveluksista ja töistä sekä muut edunsaajien eläkeoikeuteen ja työnantajan maksuvelvollisuuteen liittyvät tiedot. Jos työnantaja jättää ilmoittamatta Valtiokonttorille edellä tarkoitettut tiedot tai ilmoittaa ne myöhemmin kuin Valtiokonttorin eläkelaitoksen 5 momentin perusteella antamissa määräyksissä edellytetään, voidaan valtion eläkerahastosta annetun lain (1372/1989) 4 §:ssä tarkoitettu eläkemaksu määrätä suoritettavaksi kohtuullisesti korotettuna kuitenkin enintään kaksinkertaisena.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, työnantaja on velvollinen pyydetessä antamaan Valtiokonttorille ja tämän lain mukaiselle muutoksenhakuelimelle sellaiset tämän lain piiriin kuuluvan edunsaajan työskentelyä ja työolosuhteita koskevat ja muut vastaavat työnantajalta saatavissa olevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä eläketurvan järjestämiseksi ja käsiteltävänä olevan eläke- tai etuusasian ratkaisemista varten tai jotka muuten ovat välttämättömiä tässä laissa säädettyjen tehtävien toimeenpanossa.

Pyydetessä työnantajalta eläkkeenhakijan eläke- tai kuntoutusasian käsittelyä varten tarvittavia tietoja työnantajalle saadaan ilman

edunsaajan suostumusta ilmoittaa vain ne häntä koskevat salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä mainittujen asioiden päätöksenteossa tarvittavien tietojen yksilöimiseksi.

Valtiokonttorilla on oikeus tarkastaa työnantajan asiakirjoista 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen oikeellisuus.

Valtiokonttori pitää rekisteriä tämän lain piiriin kuuluvien edunsaajien eläkeoikeuteen vaikuttavista tämän pykälän ja 26 §:n perusteella saamistaan tiedoista. Valtiokonttorilla on oikeus antaa määräyksiä työnantajille siitä, milloin ja missä muodossa tiedot ilmoitetaan Valtiokonttorille.

26 c §

Valtiokonttorilla on oikeus viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa työnantajan kirjanpitoa varten ja tämän lain nojalla myönnettyistä etuuksista aiheutuvan valtion eläkerahastosta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettun maksun määrittämistä varten tiedot eläkkeensaajalle myönnetystä tämän lain mukaisesta etuudesta ja sen määrästä sekä edellä mainittuja tarkoituksia varten myös muut välttämättömät tiedot sille työnantajalle, jonka palveluksessa etuuden saanut on tai jonka palveluksen perusteella työnantajan maksu määräytyy. Valtiokonttorilla on myös oikeus ilmoittaa sille työnantajalle, jonka palveluksesta edunsaaja siirtyy eläkkeelle, myönnetyn eläkkeen laji ja alkamis- ja päättymisajankohta työnantajan palveluksen päättämistä varten.

26 d §

Valtiokonttorilla on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä antaa tämän lain toimeenpanoon perustuvia tietoja:

1) asianomaiselle viranomaiselle ja toimielimelle ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä Suomea sitovan sosiaaliturvasopimuksen taikka sosiaaliturvaa koskevan kansainvälisen säädöksen mukaisten tehtävien toimeenpanossa;

2) 26 ja 26 b §:n nojalla saamansa tiedot

eläketurvakeskukselle ja työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentin 1—3, 5 ja 7—13 kohdassa mainittujen lakien ja eläkesääntöjen toimeenpanosta huolehtiville eläkelaitoksille, joilla on oikeus saada nämä tiedot lain perusteella työnantajalta, 26 §:ssä mainitulta taholta tai eläketurvakeskukselta;

3) eläketurvakeskukselta ja työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentin 1—3, 5 ja 7—13 kohdassa mainittujen lakien ja eläkesääntöjen toimeenpanosta huolehtivalta eläkelaitokselta saadut eläkettä, eläkeoikeutta tai vakuuttamista koskevat tiedot Kansaneläkelaitokselle tai muulle sellaiselle tietojen vastaanottajalle, jolla on oikeus saada nämä tiedot lain perusteella;

4) ministeriöille, verohallinnolle ja lakisääteistä sosiaaliturvajärjestelmää hoitavalle laitokselle ja yhteisölle, jonka hoidettavaksi kuuluvaan sosiaaliturvaetuuteen tämän lain mukainen etuus vaikuttaa, tämän lain mukaista etuutta saaneen edunsaajan henkilötunnus ja muut yksilöintitiedot, tiedot maksetuista etuuksista, tiedot työnantajasta ja muut näihin rinnastettavat tiedot, jotka ovat välttämättömiä sosiaaliturvaan kohdistuvien rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi suorittavaa henkilötietojen yhdistämistä ja muuta kertaluonteista valvontatointia varten, sekä poliisi- ja syyttäjäviranomaiselle edellä mainitut tiedot, jotka ovat välttämättömiä rikosten selvittämistä ja syytteen esittämistä varten; tämän lainkohdan tarkoittamissa tilanteissa terveydentilaa koskevia tietoja tai tietoja, jotka on tarkoitettu kuvaamaan henkilön sosiaalihuollon tarpeen perusteita, ei kuitenkaan saa luovuttaa;

5) verohallinnolle tiedot, jotka ovat välttämättömiä ennakkoperintälaissa (1118/1996) säädetyn valvontavelvollisuuden täyttämiseksi silloin, kun on aihetta epäillä, että työnantaja ei ole täyttänyt ennakonpidätysvelvollisuuttaan;

6) työntekijöiden ryhmähenkivakuutuksen korvaustoimintaa henkivakuutus- ja tapaturmavakuutusyhtiöiden valtuuttamana hoitavalle työntekijäin ryhmähenkivakuutuspoolille ja maatalousyrittäjien eläkelaitokselle tämän lain mukaisessa palveluksessa ja 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuna toimeksianto- tai konsulttisopimuksen tai vastaavan järjestelyn perusteella tehtävässä työssä olleiden, alle

65-vuotiaana kuolleiden edunsaajien nimet, henkilötunnukset, kuolinpäivät ja palveluksiin ja 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuna toimeksianto- tai konsulttisopimuksen tai vastaavan järjestelyn perusteella tehtäviin töihin liittyvät tiedot, heidän edunsaajiensa nimet ja henkilötunnukset sekä muut vastaavanlaiset tiedot, joita tarvitaan ryhmähenkivakuutuksen vakuutussumman myöntöedellytysten täyttymistä ratkaistaessa, sekä vastaavat tiedot Valtiokonttorille ja kunnalliselle eläkelaitokselle ryhmähenkivakuutusta vastaavan taloudellisen tuen käsittelemiseksi.

Valtiokonttorin on 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen antamisen toteuttamiseksi sovittava eläketurvakeskuksen ja asianomaisten eläkelaitosten kanssa siitä, mitä edellä tarkoitetuista tiedoista voidaan luovuttaa edelleen ja kenelle niitä voidaan edelleen luovuttaa.

Valtiokonttorin on ennen tietojen luovuttamista tämän pykälän nojalla eteenpäin varmistettava, että tietojen saajalla on lain mukaan oikeus saada luovutettavat tiedot niiden alkuperäiseltä luovuttajalta. Valtiokonttori on vastuussa siitä, että luovutettavien tietojen sisältö vastaa niitä tietoja, jotka se sai alkuperäiseltä luovuttajalta.

26 e §

Valtiokonttorilla on sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 29 §:n 3 momentissa säädetään, oikeus avata tekninen käyttöyhteys:

1) lakisääteistä sosiaalivakuutusta toimeenpanevalle yhteisölle tai laitokselle henkilörekisterinsä sellaisiin tietoihin, jotka sillä on tämän tai muun lain perusteella oikeus saada tehtäviensä toimeenpanoa varten;

2) 26 d §:n 1 momentin 1—3 ja 6 kohdassa mainitulle viranomaiselle tai toimielimelle mainituissa kohdissa tarkoitettujen tietojen antamista varten;

3) tuloverolain (1535/1992) 96 §:ssä tarkoitettua vapaaehtoista eläkevakuutusta harjoittavalle vakuutusyhtiölle rekisterinsä sellaisiin tietoihin, jotka ovat välttämättömiä vapaaehtoisen eläkevakuutusmaksun perusteella verotuksessa tehtävän vähennyksen selvittämiseksi.

Valtiokonttorilla on oikeus avata tekninen käyttöyhteys työnantajalle 26 b §:ssä tarkoi-

tetun tiedonantovelvollisuuden toteuttamiseksi. Valtiokonttorilla on oikeus avata tekninen käyttöyhteys myös eläketurvakeskukselle ja muille eläkelaitoksille tietojen antamista varten edun saajalle itselleen hänen tämän lain mukaisesta eläketurvasta.

Tekninen käyttöyhteys on kuitenkin oikeus avata 26 d §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen antamista varten vain, jos tästä on 26 d §:n 2 momentin mukaisesti sovittu.

Tämän pykälän perusteella avatun teknisen käyttöyhteyden avulla saa hakea myös salassa pidettäviä tietoja ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty. Jos kuitenkin on kysymys 1 momentin 3 kohdan nojalla avatusta teknisestä käyttöyhteydestä, sen avulla saa hakea salassa pidettäviä henkilötietoja vain asianomaisen henkilön suostumuksella.

Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietojen pyytäjän on esitettävä käyttöyhteyden avaajalle selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

26 f §

Valtiokonttorin on annettava eläkkeenhakijalle etukäteen sopivin tavoin tiedot siitä, mistä häntä koskevia tietoja voidaan hankkia ja mihin niitä voidaan säännönmukaisesti luovuttaa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2002.

Tällä lailla kumotaan 9 päivänä joulukuuta 1966 annetun valtion eläkeasetuksen (611/1966) 7 a §:n 3, 4 ja 8 momentti, sellaisina kuin ne ovat asetuksessa 234/1991.

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 657

L a k i

valtion perhe-eläkelain 23 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 31 päivänä joulukuuta 1968 annetun valtion perhe-eläkelain (774/1968) 23 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1530/1993, seuraavasti:

23 §
Mitä valtion eläkelain 26 ja 26 a—26 f §:ssä säädetään, koskee soveltuvin osin myös tämän lain täytäntöönpanoa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2002.

Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 658

L a k i

valtion eläkerahastosta annetun lain 7 b §:n kumoamisesta

Annettu Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan valtion eläkerahastosta 29 päivänä joulukuuta 1989 annetun lain (1372/1989) 7 b §, sellaisena kuin se on laissa 942/1993.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokuuta 2002.

Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 659

L a k i**kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 1964 annetun kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain (202/1964) 5 b §:n 1 momentti, 7 §:n 6 momentti sekä 12 ja 12 b §, sellaisina kuin ne ovat 5 b §:n 1 momentti laissa 1324/1994, 7 §:n 6 momentti laissa 295/1999, 12 § mainitussa laissa 1324/1994 sekä laissa 404/1997 ja 12 b § laissa 683/1999, sekä
lisätään 7 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 404/1997 ja 295/1999, uusi 7 momentti sekä lakiin siitä lailla 683/1999 kumotun 12 a §:n tilalle uusi 12 a § ja lakiin uusi 12 c—12 g § seuraavasti:

5 b §

Käsiteltäessä eläkelaitoksessa tämän lain ja tämän lain 3 §:n 1 momentissa mainitun eläkesäännön mukaista eläketurvaan liittyvää eläkehakemusta, eläkeoikeutta, eläkkeen määrää ja maksamista sekä takaisinperintää ja näihin rinnastettavia asioita asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jos se hänen etunsa vuoksi on ilmeisen tarpeellista. Alle 15-vuotiaan puhevaltaa muussa kuin henkilöä koskevassa asiassa käyttää hänen edunvalvojansa. Muutoin käsittelyssä noudetaan soveltuvin osin hallintomenettelylain (598/1982) 4, 6, 9—11, 16, 16 a, 16 b, 21, 23 ja 24 §:ssä ilmaistuja periaatteita.

sovelletaan oikeudenkäynnin julkisuudesta annettua lakia (945/1984). Suullinen käsittely on toimitettava suljetuin ovin asioissa, joissa on säädetty salassapitovelvollisuus tai jotka eläkelautakunta määrää käsiteltäviksi suljetuin ovin sillä perusteella, että julkisesta käsittelystä aiheutuisi asianosaiselle erityistä haittaa.

Eläkelautakunnalla on oikeus saada tämän lain mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi virka-apua poliisilta ja muilta viranomaisilta.

12 §

Kunnallisella eläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada:

1) lakisääteistä vakuutusta toimeenpanevalta vakuutus- ja eläkelaitokselta, viranomaiselta ja muulta taholta, johon viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sovelletaan, sekä yksityiseltä työnantajalta tiedot, jotka ovat välttämättömiä eläketurvan järjestämistä ja käsiteltävänä olevan eläke- tai etuusasian ratkaisemista varten tai jotka muuten ovat välttämättömiä tässä

7 §

Asian käsittelyssä kuntien eläkelautakunnassa sovelletaan hallintolainkäyttölakia (586/1996), jollei erikseen toisin säädetä. Kuntien eläkelautakunnassa toimitetaan tarvittaessa asian selvittämiseksi suullinen käsittely siten kuin hallintolainkäyttölain 37 §:ssä säädetään. Suulliseen käsittelyyn

HE 8/2002
 StVM 10/2002
 EV 86/2002

5 420301/99

laissa taikka Suomea sitovassa sosiaaliturvasopimuksessa tai sosiaaliturvaa koskevassa muussa kansainvälisessä säädöksessä säädettyjen tehtävien toimeenpanossa;

2) lääkäriltä ja muulta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitetulta ammattihenkilöltä, potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 2 §:n 4 kohdassa tarkoitetulta terveydenhuollon toimintayksiköltä sekä kuntoutusta toimeenpanevalta taholta ja muulta terveydenhuollon toimintayksiköltä, sosiaalipalvelujen tuottajalta tai hoitolaitokselta pyynnöstä lausunto ja muut välttämättömät tiedot eläkkeen- tai etuudenhakijan potilasasiakirjoista, kuntoutuksesta, terveydentilasta, hoidosta sekä työkyvystä, jollei hakija itse toimita edellä mainittuja tietoja.

Eläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus saada 1 momentissa mainitut tiedot maksutta. Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitetulla ammattihenkilöllä on kuitenkin oikeus saada 1 momentin 2 kohdassa säädetyn tietojenantovelvollisuuden perusteella antamastaan lausunnosta kohtuullinen palkkio.

12 a §

Eläkkeenhakijan on annettava kunnalliselle eläkelaitokselle eläkeasian käsittelemistä ja ratkaisemista varten tarvittavat tiedot.

Työkyvyttömyyseläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle työkykynsä palautumisesta ja kuntoutuksen keskeyttämisestä sekä yksilöllisenä varhaiseläkkeenä myönnetyn työkyvyttömyyseläkkeen saaja ryhtymisestään ansiotyöhön.

Työttömyyseläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle:

1) oleskelustaan ulkomailla tai muusta vastaavasta syystä, jonka johdosta hän ei voi ottaa vastaan työtä;

2) ryhtymisestään ansiotyöhön, josta saatava ansiotulo on vähintään työntekijäin eläkelain 4 c §:n 4 momentin 2 kohdassa mainitun rahamäärän suuruinen; sekä

3) kieltäytymisestään vastaanottamasta työvoimaviranomaisen hänelle osoittamaa työntekijäin eläkelain 4 c §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua vähintään kuukauden jatkuvaa työtä.

Osa-aikaeläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle:

1) työaikajärjestelyjen muutoksista, jos niillä on vaikutusta hänen ansioihinsa;

2) muista kuin yleisistä palkankorotuksista;

3) virka- tai työsuhteen taikka yrittäjätoiminnan päättymisestä tai uuden alkamisesta;

4) yli kuuden viikon yhdenjaksoisesta työstä poissaolosta;

5) muutoksista yrittäjätoiminnassa; sekä

6) uuden työeläkkeen alkamisesta.

Leskeneläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle solmimastaan avioliitosta. Jos lapseneläkettä saava lapsi annetaan ottolapseksi muulle kuin edunjättäjän leskelle tai tämän puolisolle, lapsen ottovanhemmat ovat velvolliset ilmoittamaan ottolapseksi ottamisesta eläkelaitokselle.

Eläkkeensaajan 2—5 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuudesta riippumatta eläkelaitos voi vaatia eläkkeensaajalta selvityksen 2—5 momentissa mainituista sekä muista vastaavista eläkkeen määrään ja eläkeoikeuteen vaikuttavista seikoista, jos on aihetta epäillä, että näissä seikoissa on tapahtunut muutoksia. Jollei eläkkeensaaja ole toimittanut edellä tarkoitettuja eläkelaitoksen vaatimia selvityksiä eläkelaitokselle sen määräämässä kohtuullisessa ajassa, asia voidaan ratkaista käytettävissä olevilla tiedoilla.

12 b §

Kunnallisen eläkelaitoksen jäsenyhteisö on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle vähintään neljännesvuosittain tämän lain piiriin kuuluvien henkilöiden nimet, henkilötunnukset, virka- ja työsuhteiden ja 1 §:n 7 momentissa tarkoitettujen toimeksiantosopimusten sekä 1 §:n 8 momentissa tarkoitettujen luottamustoimien alkamis- ja päättymispäivät, palkka- ja palkkiotiedot sekä palvelusaikoja ja keskeytyksiä koskevat tiedot. Lisäksi jäsenyhteisö on velvollinen antamaan eläkelaitokselle palkka- ja palkkiotiedot kalenterivuoden päättyessä jatkuvista edellä mainituista palvelussuhteista sekä muut henkilöiden eläkeoikeuteen ja jäsenyhteisöjen maksuvelvollisuuteen liittyvät tiedot. Jos jäsenyhteisö jättää ilmoittamatta eläkelaitokselle edellä tarkoitettuja tietoja tai ilmoittaa ne myöhemmin kuin eläkelaitoksen 5 momentin perusteella antamissa määräyksissä edellytetään, voidaan

6 §:n mukainen maksuosuus määrätä suoritettavaksi kohtuullisesti korotettuna kuitenkin enintään kaksinkertaisena.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, jäsenyhteisö on velvollinen pyydettäessä antamaan eläkelaitokselle ja tämän lain mukaiselle muutoksenhakuelimelle sellaiset tämän lain piiriin kuuluvan henkilön työskentelyä ja työolosuhteita koskevat ja muut vastaavat jäsenyhteisöltä saatavissa olevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä eläketurvan järjestämiseksi ja käsiteltävänä olevan eläke- tai etuusasian ratkaisemista varten tai jotka muuten ovat välttämättömiä tässä laissa säädettyjen tehtävien toimeenpanossa.

Pyydettäessä jäsenyhteisöltä eläkkeenhakijan eläke- tai kuntoutusasian käsittelyä varten tarvittavia tietoja jäsenyhteisölle saadaan ilman henkilön suostumusta ilmoittaa vain ne häntä koskevat salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä mainittujen asioiden päätöksenteossa tarvittavien tietojen yksilöimiseksi.

Eläkelaitoksella on oikeus tarkastaa jäsenyhteisön asiakirjoista 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen oikeellisuus.

Eläkelaitos pitää rekisteriä tämän lain piiriin kuuluvien henkilöiden eläkeoikeuteen vaikuttavista tämän pykälän ja 12 §:n perusteella saamista tiedoista. Eläkelaitoksella on oikeus antaa määräyksiä jäsenyhteisöille siitä, milloin ja missä muodossa tiedot ilmoitetaan eläkelaitokselle.

12 c §

Kunnallisella eläkelaitoksella on oikeus viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa jäsenyhteisön kirjainpitoa varten ja tämän lain nojalla myönnettyistä etuuksista aiheutuvien 6 §:n mukaisen maksuosuuden määräämistä varten tiedot eläkkeensaajalle myönnetystä tämän lain mukaisesta etuudesta ja sen määrästä sekä edellä mainittuja tarkoituksia varten myös muut välttämättömät tiedot sille jäsenyhteisölle, jonka palveluksessa etuuden saanut on tai jonka palvelussuhteen perusteella jäsenyhteisön maksuosuudet määräytyvät. Eläkelaitoksella on myös oikeus ilmoittaa sille jäsenyhteisölle, jonka palveluksesta henkilö

siirtyy eläkkeelle, myönnetyn eläkkeen laji ja alkamis- ja päättymisajankohta jäsenyhteisön virka- tai työsuhteiden päättämistä varten.

12 d §

Kunnallisella eläkelaitoksella on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä antaa tämän lain toimeenpanoon perustuvia tietoja:

1) asianomaiselle viranomaiselle ja toimielimelle ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä Suomea sitovan sosiaaliturvasopimuksen taikka sosiaaliturvaa koskevan kansainvälisen säädöksen mukaisten tehtävien toimeenpanossa;

2) 12 ja 12 b §:n nojalla saamansa tiedot eläketurvakeskukselle ja työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentin 1, 2, 4, 5 ja 7—13 kohdassa mainittujen lakien ja eläkesääntöjen toimeenpanosta huolehtiville eläkelaitoksille, joilla on oikeus saada nämä tiedot lain perusteella työnantajalta, 12 §:ssä mainitulta taholta tai eläketurvakeskukselta;

3) eläketurvakeskukselta ja työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentin 1, 2, 4, 5 ja 7—13 kohdassa mainittujen lakien ja eläkesääntöjen toimeenpanosta huolehtivalta eläkelaitokselta saadut eläkettä, eläkeoikeutta tai vakuuttamista koskevat tiedot Kansaneläkelaitokselle tai muulle sellaiselle tietojen vastaanottajalle, jolla on oikeus saada nämä tiedot lain perusteella;

4) ministeriöille, verohallinnolle ja lakisääteistä sosiaaliturvajärjestelmää hoitavalle laitokselle ja yhteisölle, jonka hoidettavaksi kuuluvaan sosiaaliturvaetuuteen tämän lain mukainen etuus vaikuttaa, tämän lain mukaista etuutta saaneen henkilön henkilötunnus ja muut yksilöintitiedot, tiedot maksetuista etuuksista, tiedot työnantajasta ja muut näihin rinnastettavat tiedot, jotka ovat välttämättömiä sosiaaliturvaan kohdistuvien rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi suoritettavaa henkilötietojen yhdistämistä ja muuta kertaluonteista valvontatointia varten, sekä poliisi- ja syyttäjäviranomaiselle edellä mainitut tiedot, jotka ovat välttämättömiä rikosten selvittämistä ja syytteenpanoa varten; tämän lainkohdan tarkoittamissa tilanteissa terveydentilaa koskevia tietoja tai tietoja, jotka ovat

tarkoitettua kuvaamaan henkilön sosiaalihuollon tarpeen perusteita, ei kuitenkaan saa luovuttaa;

5) verohallinnolle tiedot, jotka ovat välttämättömiä ennakkoperintälaissa (1118/1996) säädetyn valvontavelvollisuuden täyttämiseksi silloin, kun on aihetta epäillä, että jäsenyhteisö ei ole täyttänyt ennakonpidätysvelvollisuuttaan;

6) työntekijöiden ryhmähenkivakuutuksen korvaustoimintaa henkivakuutus- ja tapaturmavakuutusyhtiöiden valtuuttamana hoitavalle työntekijäin ryhmähenkivakuutuspoolille ja maatalousyrittäjien eläkelaitokselle tämän lain mukaisessa virka- tai työsuhteessa olleiden, alle 65-vuotiaina kuolleiden viranhaltijoiden ja työntekijöiden nimet, henkilötunnukset, kuolinpäivät ja virka- ja työsuhteisiin liittyvät tiedot, heidän edunsaajiensa nimet ja henkilötunnukset sekä muut vastaavanlaiset tiedot, joita tarvitaan ryhmähenkivakuutuksen vakuutussumman myöntöedellytysten täyttymistä ratkaistaessa, sekä vastaavat tiedot Valtiokonttorille ryhmähenkivakuutusta vastaavan taloudellisen tuen käsittelemiseksi;

7) jäsenyhteisön järjestämän 19 §:n 2 momentissa tarkoitetun vapaamuotoisen eläkevakuutuksen taikka yksityisen työnantajan järjestämän muun kuin työntekijäin eläkelain 11 §:n 1 momentissa tarkoitetun vapaaehtoisen ryhmälisäeläketurvan jatkuvaa hoitamista varten tämän lain piiriin kuuluvien henkilöiden nimi- ja osoitetiedot, henkilötunnukset, tiedot eläkkeiden määrästä ja eläkkeen määrään vaikuttavista tekijöistä sekä muut tässä kohdassa mainittua tarkoitusta varten välttämättömät tiedot lisäeläketurvaa hoitavalle henkivakuutusyhtiölle, eläkekassalle tai eläkesäätiölle;

8) henkivakuutusyhtiölle, eläkekassalle tai eläkesäätiölle uuden vapaamuotoisen eläkevakuutuksen tai ryhmälisäeläketurvan ehtojen sopimista varten tämän lain piiriin kuuluvien henkilöiden nimi- ja osoitetiedot, henkilötunnukset, tiedot eläkkeiden määrästä ja eläkkeen määrään vaikuttavista tekijöistä sekä muut tässä kohdassa mainittua tarkoitusta varten välttämättömät tiedot, jos lisäeläketurva jäsenyhteisön tai yksityisen työnantajan aloitteesta lopetetaan ja korvataan vastaavanlaisella uudella lisäeläketurvalla; uuden lisäeläketurvavakuutuksen antajan on tällöin esitet-

tävä eläkelaitokselle selvitys siitä, että uusi lisäeläketurva merkitsee aikaisemman lisäeläketurvan korvaamista uudella;

9) henkivakuutusyhtiölle, eläkekassalle tai eläkesäätiölle lisäeläketurvan ja sen kustannusten määrittelemistä varten tiedot tämän lain piiriin kuuluvien henkilöiden virka- ja työsuhteista, 1 §:n 7 momentissa tarkoitetuista toimeksiantosopimuksista, 1 §:n 8 momentissa tarkoitetuista luottamustoimista, eläkeoikeuksista, ikä- ja sukupuolijakaumasta ja eläkkeen määrään vaikuttavista tekijöistä sekä lisäeläketurvan lopullisen sisällön määrittelemistä varten tämän lain piiriin kuuluvien henkilöiden nimi- ja osoitetiedot, henkilötunnukset, tiedot eläkkeiden määrästä ja eläkkeen määrään vaikuttavista tekijöistä sekä muut tässä kohdassa mainittua tarkoitusta varten välttämättömät tiedot; yksilöityjen henkilö tietojen luovuttamisen edellytyksenä on kuitenkin, että henkivakuutusyhtiö, eläkekassa tai eläkesäätiö on huolehtinut siitä, että lisäeläkejärjestelyn piiriin kuuluville henkilöille on vakuutus sopimuksen tai eläkejärjestelyn tultua hyväksytyksi asianmukaisesti selvitetty henkivakuutusyhtiön, eläkekassan tai eläkesäätiön mahdollisuus saada tarvittavat tiedot ja ettei henkilö nimenomaisesti ole kieltänyt lisäeläkejärjestelystä tai kieltänyt antamasta tietojaan.

Kunnallisen eläkelaitoksen on 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen antamisen toteuttamiseksi sovittava eläketurvakeskukseen ja asianomaisten eläkelaitosten kanssa siitä, mitä edellä tarkoitetuista tiedoista voidaan luovuttaa edelleen ja kenelle niitä voidaan edelleen luovuttaa.

Kunnallisen eläkelaitoksen on ennen tietojen luovuttamista tämän pykälän nojalla eteenpäin varmistettava, että tietojen saajalla on lain mukaan oikeus saada luovutettavat tiedot niiden alkuperäiseltä luovuttajalta. Kunnallinen eläkelaitos on vastuussa siitä, että luovutettavien tietojen sisältö vastaa niitä tietoja, jotka se sai alkuperäiseltä luovuttajalta.

12 e §

Kunnallisella eläkelaitoksella on sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 29 §:n 3 momentissa säädetään, oikeus avata tekninen käyttöyhteys:

1) lakisääteistä sosiaalivakuutusta toimeenpanevalle yhteisölle tai laitokselle henkilörekisterinsä sellaisiin tietoihin, jotka sillä on tämän tai muun lain perusteella oikeus saada tehtäviensä toimeenpanoa varten;

2) 12 d §:n 1 momentin 1—3 ja 6 kohdassa mainitulle viranomaiselle tai toimielimelle kohdissa tarkoitettujen tietojen antamista varten;

3) tuloverolain (1535/1992) 96 §:ssä tarkoitettua vapaaehtoista eläkevakuutusta harjoittavalle vakuutusyhtiölle rekisterinsä sellaisiin tietoihin, jotka ovat välttämättömiä vapaaehtoisen eläkevakuutusmaksun perusteella verotuksessa tehtävän vähennyksen selvittämiseksi;

4) henkivakuutusyhtiölle, eläkekassalle tai eläkesäätiölle 12 d §:n 1 momentin 7—9 kohdassa tarkoitettujen tietojen antamista varten.

Eläkelaitoksella on lisäksi oikeus avata tekninen käyttöyhteys jäsenyhteisölleen 12 b §:ssä tarkoitettun tiedonantovelvollisuuden toteuttamiseksi. Eläkelaitoksella on oikeus avata tekninen käyttöyhteys myös eläketurvakeskukselle ja muille eläkelaitoksille tietojen antamista varten henkilölle itselleen hänen tämän lain mukaisesta eläketurvasta.

Tekninen käyttöyhteys on kuitenkin oikeus avata 12 d §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen antamista varten vain, jos tästä on 12 d §:n 2 momentin mukaisesti sovittu.

Tämän pykälän perusteella avatun teknisen

käyttöyhteyden avulla saa hakea myös salassa pidettäviä tietoja ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty. Jos kuitenkin on kysymys 1 momentin 3 kohdan nojalla avatusta teknisestä käyttöyhteydestä, sen avulla saa hakea salassa pidettäviä henkilötietoja vain asianomaisen henkilön suostumuksella.

Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietojen pyytäjän on esitettävä käyttöyhteyden avaajalle selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

12 f §

Jos kunnallinen eläkelaitos suorittaa vajaanvaltaiselle 3 §:n 4 momentissa tarkoitettua taloudellista tukea, eläkelaitoksen tulee viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä ilmoittaa siitä sille holhousviranomaiselle, jonka toimialueella vajaanvaltaisella on kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta.

12 g §

Kunnallisen eläkelaitoksen on annettava eläkkeenhakijalle etukäteen sopivin tavoin tiedot siitä, mistä häntä koskevia tietoja voidaan hankkia ja mihin niitä voidaan säännönmukaisesti luovuttaa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2002.

Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 660

Tasavallan presidentin asetus

Latvian kanssa viisumivapautta koskevan sopimuksen muuttamisesta tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta

Annettu Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty ulkoasiainministerin esittelystä, säädetään:

1 §
Noottivaihdolla 29 päivänä huhtikuuta 2002 Suomen tasavallan hallituksen ja Latvian tasavallan hallituksen välillä tehty sopimus viisumivapautta koskevan sopimuksen (SopS 77/1997) muuttamisesta on voimassa 5 päivästä toukokuuta 2002 niin kuin siitä on sovittu.

2 §
Sopimuksen määräykset ovat asetuksena voimassa.

3 §
Tämä asetus tulee voimaan 14 päivänä elokuuta 2002.

Helsingissä 9 päivänä elokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

N:o 661

Valtioneuvoston asetus
rikesakkorikkomuksista annetun asetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 8 päivänä elokuuta 2002

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty oikeusministeriön esittelystä, lisätään rikesakkorikkomuksista 21 päivänä toukokuuta 1999 annettuun asetukseen (610/1999) uusi 13 a ja 13 b § seuraavasti:

13 a §

Kalastuksenhoitomaksua koskeva rikkomus

Sille, joka harjoittaa kalan tai ravun pyyntiä, vaikka hän ei ole suorittanut kalastuslain (286/1982) 88 §:n 1 momentissa säädettyä kalastuksenhoitomaksua, tai joka laiminlyö esittää kalastuksenhoitomaksun suorittamista osoittavan tositteiden määrääjässä, voidaan määrätä 50 euron rikesakko.

13 b §

Viehekalastusmaksua koskeva rikkomus

Sille, joka harjoittaa viehekalastusta, vaikka hän ei ole suorittanut kalastuslain 88 §:n 2 momentissa säädettyä viehekalastusmaksua, tai joka laiminlyö esittää viehekalastusmaksun suorittamista osoittavan tositteiden määrääjässä, voidaan määrätä 50 euron rikesakko.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2002.

Helsingissä 8 päivänä elokuuta 2002

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*Lainsäädäntöneuvos *Lena Andersson*

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 646—661, 5 arkkia

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2002

EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1455-8904